

ARREGGEL

Ara 10 fillér

Az Ujpest és a Hungária győzelmével
megkezdődött a bajnoki szezon

XVII. ÉVFOLYAM
35. SZAM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1938 AUGUSZTUS 22

A KORMÁNYZÓ és kísérete szombaton este elutazott Németországba

Bécsben, Linzben és mindenütt német földön lelkesen és a magyar államfőt megillető hódolattal fogadták Horthy kormányzót

(A Reggel tudósítójától.) Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, Hitler vezér és birodalmi kancellár meghívására szombat este feleségével együtt, valamint

Imrédy miniszterelnök, Kánya külügyminiszter és Rátz honvédelmi miniszter kíséretében

többnapos tartózkodásra Németországba utazott. A Kormányzót elkísérték Uray István, a kabinetiroda főnöke, vitéz Jány Gusztáv altábornagy, a katonai iroda főnöke, vitéz Kóos Miklós ezredes, első szárnysegéd, Brunswik György ezredes, úti-marsall, vitéz Gerlóczy Gábor alezredes, Németh Tibor őrnagy és Scholtz Andor folyamorkapitány szárnysegédek. A Kormányzó különvonatán utazott Csáky István gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke, Gimcsy Frigyes vezérkari ezredes, a honvédelmi miniszter szárnysegédje, Kuhl Lajos követségi tanácsos, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője és Ujpestery Elemér segédfoglalmazó, a miniszterelnök személyi titkára.

Horthy kormányzó búcsúztatására a Keleti pályaudvar nemzetiszű zászlokkal és délszaki növényekkel pompásan feldíszített várótermében az esti órákban megjelentek a kormány tagjai, a hadsereg legfőbb tisztjei, a minisztériumok államtitkárai, a székesfőváros főpolgármestere és polgármestere, valamint a sajtóosztályok vezetői. A Kormányzó 21 óra 50 perckor érkezett ifj. Horthy Miklós, ifj. gróf Károlyi Gyula és felesége, Horthy Paulette társaságában a pályaudvarra, ahol az udvari váróterem előtt az egybegyűlt előkelőségek várták.

Ott volt Erdmannsdorff budapesti német követ is, aki a Kormányzót németországi útiára elkíséri. Vitéz gróf budapesti elsz követ és Werkemeister ügyvivő vezetésével a német követség egész tisztikara.

Horthy Miklós kormányzó és felesége először Imrédy Béla miniszterelnökkel fogták kezét, majd sorban üdvözölték a búcsúztatásukra megjelent magas méltóságokat. Néhány percig a Kormányzó és felesége elbeszélgettek a megalomlott előkelőségekkel, majd a kormányzó pár méterre hátrébb a gyermekeivel és vejeivel, feleségével a különvonatra. A Kormányzó felesége kezében a gyönyörű rózsaszínű rózsacsokrot tartotta, amelyet Werkemeister német ügyvivő felesége nyújtott át neki. A kormányzói pár után

Imrédy miniszterelnök, Kánya külügyminiszter, Rátz Jenő honvédelmi miniszter és Erdmannsdorff budapesti német követ, valamint a kíséret többi tagjai is elfoglalták helyüket a különvonaton, amely

pontban tíz órakor az egybegyűlt előkelő társaság lelkes eljenzése

Vasárnap délután négy órakor érkezett Passaubá a kormányzói különvonat

Bécs, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) Horthy kormányzót a bécsi keleti pályaudvaron Seyss-Inquart birodalmi helytartó fogadta és a következő beszéddel üdvözölte:

— Engem ért az a megtiszteltetés, hogy Főméltóságodat Hitler vezér és birodalmi kancellár nevében a német birodalom földjén üdvözöljem. Különös öröm számomra, hogy Főméltóságodat ebből az alkalomból a Németországhoz csatolt Ausztriában üdvözölhetem, abban az Ausztriában, amelyet a magyar királysággal a közös történelem útja köt össze. Ez a történelem, amennyiben az ez ország német feladatának teljesítését és a magyar nemzet jólétét jelentette, közös büszke emlék mindkét ország számára.

Linz, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap tízenöt perccel két óra után érkezett Horthy Miklós kormányzó különvonata Linzbe. A Kormányzó kíséretével még a megérkezés előtt vilásláreggelizett a vonatban és utána hosszasan elbeszélgetett a vele együtt utazó urakkal.

Az útbacsó állomások mindenütt zeneszóval, zászló- és virágdísz-

közben hagyta el a pályaudvart.

A Kormányzó és felesége a szalóncosi ablakából mosolyogva, vidáman intettek búcsút abban a percben, amikor németországi útjukra elindultak, melyet az egész világ közvéleménye rendkívüli érdeklődéssel kísért.

ben várták Magyarország kormányzóját.

Végig az egész útvonalon a falvak lakossága nagy tömegben vonult fel, hogy lássa a Kormányzó vonatát és üdvözölje a magas vendéget. A linzi pályaudvaron a hatóságok képviselői, a város és a környék népviseletbe öltözött lakossága

hódoltak a Kormányzó előtt.

Passau, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) Magyarország Kormányzójának különvonata délután 4 óra 8 perckor futott be a passai pályaudvarra, ahol főleg azért, mert

a Kormányzó itt lépett először németbirodalmi területre,

rendkívüli pompával és lelkesedéssel fogadták. A pályaudvar sűrű zászló-díszben pompázott, a perronon bíborszínű szőnyeg futott végig. A hatóságok, az SS, SA, valamint egyéb alakulatok és az ifjúság sorfala mögött sűrű tömegben állott bajor népviseletben a környék lakossága, amely

szünni nem akaró eljenzéssel ünnepelte Magyarország államfőjét.

Ma reggel Hitler kancellár fogadja a Kormányzót Kielben

Hof, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) Esti 9 óra 40 perckor futott be Magyarország Kormányzójának különvonata az utolsó bajor állomásra, Hoffba.

Végig az egész út mentén a bajor föld népe hódolva és szeretettel üdvözölte a Kormányzót, aki kíséretével együtt a délután folyamán a vonaton megteázott. Ugyancsak a vo-

nathoz csatolt étkezőkocsiban szolgálták fel a vacsorát. Hoff után már szász, majd porosz földön futott végig a különvonat, amely reggel 9 óra 8 perckor érkezik meg a kiel állomásra, ahol a német birodalom államfője és kormányzója, Hitler Adolf fogadja a német birodalmi kormány tagjaival Horthy kormányzót, a Kormányzó feleségét és a magyar kormány tagjait.

Iskolai szünnap Horthy Kormányzó tisztelésére

Berlin, augusztus 21.

A vasárnapi sajtó teljesen Horthy kormányzó németországi látogatásának hatása alatt áll. A lapok képekkel tarkított hosszú cikkeiben főtárgynak Horthy kormányzó pályafutásával és különösen azt az odaadást méltatják, amelyet hazája és népe iránt tanúsít.

Rust birodalmi közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy mindazokban a városokban, amelyekben Horthy Miklós kormányzó németországi útja alatt tartózkodik, iskolai szünnapot tartsanak.

Londoni vélemény a Kormányzó látogatásáról

London, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi angol lapok behatóan foglalkoznak a kormányzó németországi útjával, a német-magyar viszony kérdésével, amely az angol közvéleményt, főleg a cseh-német viszály szempontjából érdekli.

A lapok kivétel nélkül kiemelik a látogatás nagy politikai jelentőségét

és rámutatnak arra, hogy a Kormányzót, a magyar miniszterelnök, a külügyminiszter és a honvédelmi miniszter is elkíséri Németországba. A szudéta-kérdésben fennálló német-magyar érdekközösségen felül

kiemelik a lapok a fontos szerepet is, amelyet Magyarország ma Délkelet-Európában betölt.

Külön állami bíróság ítél Schuschnigg és miniszterei felett

Berlin, augusztus 21.

(A Német Távirati Iroda jelentése.) A hivatalos lap új törvényt közöl: »A volt osztrák szövetségi és tartományi kormányok tagjainak és cin-kosainak felelősségéről«. A törvény értelmében a volt osztrák szövetségi kormányoknak azok a tagjai, akik

közéleti működésük során jogsértést vagy néppellenes cselekedeteket követtek el,

valamint »cinkosai« Bécsben létesítendő állami bíróság előtt felelőségre vonhatók. Ugyanez áll a volt tartományi kormányok tagjaira és »cinkosaira«. A bécsi állami bíróság állapítja majd meg, vajjon az illetők bűnös jogsértést vagy néppellenes cselekményt követtek-e el. Az illetők ellen az Ausztria és a Német-birodalom egyesítése ügyében kinevezett *birodalmi biztos* a német névben emel vádat. Akit az állami bíróság bűnösnek talál, a főt a belügyminiszter megvonhatja az ideig-

lenes birodalmi polgárjogot s a rémet állampolgárságot. Amellett jóvátétel címén

lefoglalhatja vagyonukat is a birodalom javára.

Az állami bíróság tagjait a birodalmi belügyminiszter javaslatára a birodalmi vezér és kancellár nevezi ki. Beavatott helyen a fenti törvénnyel kapcsolatban megállapítják, hogy az, mint tartalma is mutatja, kizárólag a »nagy jogsértők«-re vonatkozik. *Egyelőre nem lehet megállapítani, hányan kerülnek majd eljárás alá a törvény alapján.* Ezt csak akkor lehet majd eldönteni.

ha a vádat emelő Bürekel birodalmi biztos már átvizsgálta az iratokat.

A külföldi sajtóban napvilágot látott híresztelésekkel szemben az eljárást nem Berlinben, vagy Lipcsében folytatják le, hanem egy Bécsben létesítendő új bíróság előtt.

Prága „a nemzetiségi kérdés komoly és radikális megoldását” igéri

Prága, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombaton minisztertanácsot tartott a kormány, amelyen Hodzsa miniszterelnök beszámolt a szudétanémet képviselőkkel és lord Runcimannal folytatott tanácskozásairól, valamint javaslatokat tett arra vonatkozólag, hogy a németek közül kiket nevezzenek ki magasabb állami állásokba. Ezeket

a kinevezéseket Runciman lord befolyásának tulajdonítják.

Hogy ez a befolyás milyen irányú, azt elárulja a prágai rádió egyik németnyelvű előadása, amely hangszílyozta, hogy »a külföld és a belföld fokozott érdeklődése a nemzetiségi kérdést komoly és radikális megoldást teszi szükségessé«.

Feltűnést keltettek azok a londoni lapjelentések, hogy Runciman lord megkezdte a cseh nemzetiségi kérdés megoldására irányuló végleges tervezete kidolgozását. A New Chronicle és a Daily Herald, sőt a hivatalos angol hírszolgálati iroda is, azt jelentették, hogy a tervezet alapelvei már készen vannak s lényegük abban áll, hogy a csehszlovák köztársaság területét kantonokra osztják fel, még pedig olyformán, hogy a magyar, német, tót és cseh lakosság lehetőleg ne keveredjék az egyes kantonokban vagyis

minden kantonnak egyfajta lakossága legyen.

A szudétanémet vidéket a szóbanforgó londoni források értesülése szerint három autonóm német kantonra osztanák fel. A nemzetiségi kantonok az említett jelentések szerint körülbelül olyan viszonyban állnának a csehszlovák állammal, mint az észak-írországi Ulster tartomány az angol anyaországgal.

Szudétanémet körök tartózkodással fogadják e jelentéseket. A lord egyébként a weekendet feleségével együtt herceg Schwartzenberg Adolf kastélyában töltötte, ahol naphosszat horgászott. A herceg felesége, Hilda nagyhercegnő, a luxemburgi uralkodó nagyhercegnő nővére. A Narodni Listi beszámol arról, hogy

a német sajtó nem tartja kielégítőnek a prágai kormány által eszközölt német kinevezéseket

és hogy nagyszámú szudétanémet küldöttség Henlein vezetésével Stuttgartba utazik a külföldi németek kongresszusára. Jellemző a Prager Tagblatt vasárnapi számának elsőoldala nagy címe: »A veszedelmes órák ellenére Párizsban teljes a nyugalom.« A lap ezt azzal magyarázza, hogy az angol-francia antant teljes és Roosevelt elnök, valamint Cordell Hull államtitkár beszédeinek jelentőségét és célját nem lehet félreérteni. Feltűnést kelt a hivatalos lap legutóbbi számában megjelent reu-

száhatvan bel- és külföldi lap elkobzásáról.

A kormány rendeletére többek közt hat magyar, kilenc lengyel, tizenhat német és tizenhárom szudétanémet újságot koboztak el.

György király Washingtonba utazik, — Anglia új szerződést köt az Egyesült Államokkal

London, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnapi lapok befejezett tényként írják György király amerikai látogatásáról, amelyet az uralkodó a novemberi trónbeszédében fog a világ tudomására adni. A király és a királyné három hónapig maradnak Kanadában és ezt az alkalmat felhasználják arra, hogy

Washingtonban hivatalos látogatást tegyenek.

A világpolitika középpontjában — írják a lapok — a közeli jövőben az angol-amerikai viszony kérdése áll s a washingtoni királylátogatás e tekintetben döntő fordulatot jelent.

A washingtoni út egészen szorosra fűzi majd Anglia és az Egyesült Államok kapcsolatát és előreláthatólag új szerződéses megállapodásokra fog vezetni.

Negyvennégy szentistvánnapi nyilas tüntetőt rendőri felügyelet alá helyeztek

(Folytatás az 5-ik oldalról.)

Vasárnap a késő esti órákban döntöttek a főkapitányságon az oda elő-

állított 58 nyilas tüntető sorsáról. Öt tüntető ügyét áttették a fiatalkorúak bíróságához, 9 tüntető ellen kihágás miatt indult eljárás és ezt a kilencet el is bocsátották vasárnap este az őrizetből. A többi

44 szentistvánnapi rendezőrendőri felügyelet alá helyezték,

de egyelőre még nem bocsátották el őket a rendőrségről.

Franco válasza Londonba érkezett

London, augusztus 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A benemavatózói bizottság e héten újból összeül, hogy foglalkozzon a két spanyol kormánynak az önkéntesek elszállítására

vonatkozó válaszával. Szombatra virradó éjszaka ugyanis megérkezett Londonba a spanyol nemzeti kormány jegyzéke, amelyben Franco tábornok válaszul a benemavatózói értekezlet felszólítására. A válaszjegyzék 1500 szóból áll s bár elvben elfogadja a benemavatózói értekezlet által javasolt intézkedéseket, a gyakorlatban

különböző ellenjavaslatokat tesz.

Könnygáz, bűzbombás merénylet 13 newyorki moziban — 20 sebesülttel

Newyork, augusztus 21.

Tizenhárom newyorki filmszínház-

ban egymásután több könnygáz- és bűzbomba robbant fel. A tizenhárom mozi ugyanazon vállalat tulajdonában áll. Húsz ember megsebesült, közülük többen súlyosan. A merényleket nem sikerült elfogni. Azt hiszik, hogy a merénylők a mozgóképszínház-alkalmazottak szakszervezetének tagjai közül kerültek ki.

Anyja vérével próbálták megmenteni egy tizenhatéves kislányt, akit udvarlója lelőtt egy dunai uszályhajón

Győr, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Éles revolverdörrenés riasztotta föl vasárnap délután Komárom mellett a Dunapartot. A revolverdörrenés egy uszályhajóról hallatszott, mely román zászló alatt haladt a Dunán lefelé. A partról hallani lehetett a revolverlövést követő női segélykiáltásokat is

és látni lehetett, amint

egy fiatal lány a hajón összeesik.

A hajó Győrről kötött ki s a esendőrség megállapította, hogy az uszályon különös szerelmi dráma játszódott le. Az áldozat Andrián Stelucia 16 éves kislány, akinek egy revolvergolyó fúródott a gyomrába. Merénylője Paiper Pepi hajótolmács, 32 éves román állampolgár. A esendőrség megállapította, hogy a hajótolmács hosszabb ideje üldözte szerelmével a fiatal lányt, a 16 éves kislány azonban nem vette komolyan udvarlóját.

A hajótolmács, aki el akart válni feleségétől, hogy Andrián Steluciat feleségül vehesse, előlotti pillanatnyi dühében előrántotta revolverét és rálőtt a lányra. A fegyvert azután maga ellen akarta fordítani, de az előrohánzó matrózok lefegyverezték. A lány a hajó kikötéséig nagy vérvesztéséget szenvedett és a győri kórházban

vérátömlesztést hajtottak végre rajta.

Ehhez a vért anyjától, az uszály

kormányosának feleségétől vették. A lány állapota a vérátömlesztés ellenére is

reménytelen.

Merénylőjét a esendőrség őrizetbe vette.

Külföldi magyarok az Országzászlónál

(A Reggel tudósítójától.) Szent István napján a Szabadság téren tízezer ember gyűlt össze:

a külföldi magyarok ünnepelték az Országzászló felavatásának tizesztizedes jubileumát.

Cselényi Pál fővárosi bizottsági tag ünnepi beszédében Szent Istvánról, az első magyar királyról emlékezett meg, majd Urmánczy Nándor, az Országzászló nagybizottságának országos elnöke mondott ünnepi beszédet. Utána felnyitották az Országzászló fedőlappját és beletöltötték az ereklyetartóba az ország minden részéből összegyűjtött földet. Schuler alpolgármester beszéde után a külföldi magyarok nevében Borsi Keresztes György washingtoni református esperes, Kemény György, a detroiti Petőfi Társaság tagja és Orosz Bálint toledói katolikus pap mondott megható hangon köszönetet az ünnepségetért.

— Felavatták Debrecen tizedik református templomát. Debrecenből jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap avatta fel Uray püspökkel Debrecen tizedik református templomát. A templom Tóth Lajos kályhásmeister 80.000 pengős alapítványából épült, a harangokat pedig Mike János földbirtokos és Kovács Mihály kántor adományából vásárolták.

Özv. Steiner Illésné szül. Hübsch Johanna és gyermekei Prof. dr. Beretvás Lipót (Tunis), Beretvás Tibor, Beretvás Hugó, Vilma férj. Havas Istvánné, Renée férj. Gál Gyuláné fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb férj, apa és nagyapa

Steiner Illés ny. MFTR főintéző

áldásdús életének 78-ik évében elhunyt.

Drága halottunkat 22-én, hétfőn délelőtt 12 órakor kísérik utolsó útjára a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából.

Gyászolják még Prof. dr. Beretvás Lipótné szül. dr. Reisz Renée, Beretvás Hugóné szül. Büchler Vera, Havas István, Gál Gyula menyei és vejei, Luigl, Anna, Emília és Tamás unokái.

Krausz György a maga, mint az elhunytak liverei: Krausz Pál és Krausz Tivadar es sógora: Katzau Richárd, valamint az egész rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy forron szeretett édesapja

érdi Krausz Simon

hosszú, türelemmel viselt betegség után elhunyt.

A SZIENT JOBB

VILÁGRASZÓLÓ DIADALÜNNEPE

(A Reggel tudósítójától.) A Göncöl szekereinek gyémántsöggel kivert rúdja lassan fordul egyet. Szinte halljuk, amint esikorog a tengelye. A Halászkövi Bástyáján virrasztjuk át ezt az éjszakát, István király napjára virradót. Innen, a mohos kövekről strázsáljuk az ég végtelen fekete mezéjét, melyen oly vakítóan kanyarog át a Hadaknak Útja. Meg egyre porzik rajta Csaba királyfi lovasseregének patkójanyoma... Fordul, fordul a Göncöl rúdja, nincs messze már a hajnal. De azért odalenn sűrű-sötét az éj, a nagy feketeség megüli a háztetőket, nem látszik ki semmi, de semmi az irdatlan nagy városból...

A Halászkövi Bástyáján, a födeletadó alacsony árkádok alá besurran a fogyó hold utolsó kóbor sugára és megvilágosítja a kockaköveket, melyeknek hideg ágyán emberek alusz-

nak. Kemény faragású, barna barázdás, szögletes esontú férfiak és esatlánós piros, almakéjú lányok, menyecskék. Kiskunok ők, István király a jötték. Budavárába és az ád nekik szállást, az lakarja be őket a csillagos ég sátorával, akizhez tisztességgel jöttek: István király úr. Itt pihenik ki az út fáradalmát, az ő lába előtt, az ő áldó tenger alatt... Mert ahol ni, a szobra, a holdvilágban... István szent király soha sem mosolygó, gondterhesen kemény homloka szelíd ezüst fényvel sugárzik az ő álmodó népei fölött és a magyar emelt avostól kettős keresztből szikrázik a titokzatos, örök, virrasztó sugár... A mélységből, a Rákos mezejének mélységeiből, tetők és tornyok emelkednek ki. Az első perecekben hatalmas sátorvárosnak látszik mindez és a tornyok: főrangú vezérlő nagyurak sátorának.

Fölébrednek a harangok!

A Boldogasszony-templomának tornya, amelynek tövében állunk, hirtelen nagy mozdulattal mutat föl a virradó égre, aztán megdördül a harangszó, megrázza az ódon köveket, ijedten rebbennek szét a sötétség fátyolai, az éj banyái sikongva menekülnek, a harang mennydörgő szava szertezilálja a rémlátó éjszakát. Odalenn, a völgyben, a löbbi tornyok is nyomban fölébrednek és kinyitják a torkukat. Néhány pere mulva harangszó borítja be a hegyet és a völgyet, összefonódik, csudálatos égi harmóniában, a roppant vén harangok, a büszke éreóriások basszusa és az ifjú harangocskák félénk szopránja, az imádság egyenlőségében simul bele a dómok fejedelmi harangja és a kis falusi templomok szerény eszedése... A Vár ódon uccái elhagyatottak, némák, az öreg házak ablakai behúnyták a szemüket, hallgatnak a vén kövek. Csak itt-ott koppan néha egy strázsá lépte. Az udvarlakai őrségen föl s alá jár a várta. A téren, melynek közepén egykor Hunyadi László feje hullott a porba, két karinges pap suhan át, mint az árnyék.

Az udvari Szent Zsigmond kápolna ablakaiból fény szivarog: odabent halkán sóhaj az orgona és titokzatosan bűg a zsolozsma. A kápolna falai rejtik az országépítő király szent Jobbját, amely előtt most végzi, e korareggeli órákban, a bevezető átlatosságot a bíboros hercegprímás. A vár belső udvarán skarlátpiros színűk gyulladnak ki és görbe szabályuk tükrében nézegeti magát a halványan eb-

redező nap: a lovas testőrség vonul át az udvaron, sárga kordován eszmájuk keményen kopog a köveken. Nyomukban, alig néhány pere mulva, alabárdok villámlanak, ezüstlimeszöld kucsmák forgója csillog, fehér köpönyegek bíbor bélese csapódik ki a vállakra; most váltják föl a koronaöröket, akik egész éjszaka strázsát álltak az országot építő szent Jobbköz körül.

A Vár uccáit, az egész hegyet megrohanta már a zarándokok százezernyi sokasága. A lépcsőkön, a szerpentineken, az utakon sűrű feketeruhás áradat ömlik a bástyák, a magasságok felé, mintha az ország egész népe rohamozná ünnepi öltözetében az ország közepéből kiemelkedő történelmi hegyet, hogy leboroljon az előtt, akit a magyar király, olyan nagyon kíván, gyászos öltözetben ő előtte sárván... A nap szekere fölfelé gördül az ég azúr szín dombjára, vakító aranyküllői nyilatkat röpitének széjjel Buda tornyai fölött. A népsokaság némán szorong a várbeli uccákon. Azok, akiknek nem jutott hely e szűkre szabott területen, a lépcsőket, a Vár oldalát lépik el. Nem fogják semmit sem látni a Szent Jobb diadalútjából, de azért hűségesen kitartanak itt, hogy lelkük szemével lássák azt, amit testük szeme meg nem láthat. Később, nyolc óra tájban a meg-megszólaló harangok alatt csodálatos, forró, ünnepi izgalom veszi birtokába a tömeget. Szinte látjuk azt a titokzatos drámat, amely végigrandul az emberek százazreinek testén.

„Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillagja!”

A Palotator, a Szent György tér és a Dísz tér felől halk moraj hallatszik. Messzi ének, forró zsolozsma, amely egyre nő, nő, egyre dúsabb, egyre közelebb jön: az ősi fájlalmas ének száll a Szent Jobb előtt, hangok láthatatlan szönyegét teríti elébe, térdre kényszeríti az embereket, könnyet présel ki a szemükből, megmozdítja az ajkakat, kinyitja a szájukat, fölébreszti bennük a régejtett ének szavát és már mindenki együtt énekel fönn a Várban, lemm a vároddalban, a távoli uccákon és messze falvakon, kis tanyákon is, ahová a rádió hullámai elviszik ezt a hangot és megszólaltatják annak csodálatos visszhangját... A szívünk összeszorul, a hátunkon végigborzong valami, szemünket elborítja a nedves fátyol, mert érezzük, hogy milliók énekelnek ebben a percben, milliók szíve forr össze ebben a könnyörgésben: „Ah hol vagy magyarok tündöklő csillagja... hol vagy István király... téged magyar kíván... gyászos öltözetben, Te előtted sárván...”

A Tárnok ucca torkából a meginduló árvalányhajás mező libeg felénk: jönnek a eserkészek, majd nyomukban az iskolák, a jövő Magyarország, a kipirult arcú kisfiúk, a tündöklő magyar díszbe öltözött, rózsalevelarcú leánykak. Aztán kemény léptekkel a darutollas leventék, majd zászlók és táblák alatt a férfi és női egyesületek, a kongregációk és papjaik vezetése alatt Budapest és a vidék plébániái. Véget nem akar érni ez az áradás, ez az éneklő folyam! Ficánkoló szürke méneken bibortakáros nyeregben lovasrendőrök következnek, majd megdobban a föld a frontarcosok és hadirokkantak díszszázadának lépte alatt. Kemény, viharvert arcok, férfias tekintetek, megpróbált daliaik dübörögnek el. A Vár köréi különös visszhangot adnak. Ezeknek a köveknek más a hangjuk, mint odalenn, a város tulsó partján. E kövek alatt régi üregek, barlangok, pineék, alagutak lapulnak, titkok laknak, évszázadok álmodnak... A Várhegy, a rejtelmes ősi Várhegy, a magyar történelem

tanuja és tudója, a nagy Böleső és nagy Sír, sóhajto, titkot tartó és mégis oly beszédes mélyéből fölsóhajto. Visszhangzik a mélység, visszhangoznak az évszázadok e kemény léptek varázsára... Hőszín galamb-sereg libeg át most a Vár kömedrén:

Jön az építő, a vezérlő, a szentséges Jobb!

Azután... azután... mindenkinek a szíve összeszorul, a térdek megroggyannak és mialatt még egyre száll, száll az évek, széjjelterítve szányait a házak és a százezernyi ember tömeg fölött, mialatt a szívek zokogva fo-háskodnak és hívják és sóvárogják István királyt, közeledik Ő: a Szent Jobb... Ekés dalmatikába öltözött papok vállukon viszik a kristálypalotát, amelynek párnám ököibe szorulva, keményen, parancsolóan, utat mutatva, zordonan és büvésen él és megjelenik előttünk a kilencszáz éve elporladt szent király jobbkeze... A Pázmány Péter tudományegyetem rektora és dékánjai haladnak mellette jobbról, ősi hagyomány szerint, ekés díszruhák, esatlósai történelmi pompája kápráztatja a szemét, balkéz felől, ugyanezek ősi kiváltság alapján, Budapest székesfőváros polgármestere és tanácsnokai... Aranybrokátban, színes bársonyokban, nemes prémekben, villogó foragókkal, rubintok, topázok, smaragdok szikrázása közt. Nyomában pedig a Szent Jobb öre, Mészáros János érseki általános helytartó és a »clerus paratus«, aranytól roskadó, brokátal ekés, ékkövektől villámló miseruhákban. Külön vonul el — két lépésnyire —

az apácák százai. Fehér főkötőjük a tömeg feje fölött repdes, sápadt arcukat mintha elefántesontból faragta volna ki egy középkori szobrász áhitatos keze... Mindjárt az ő nyomukban lépkednek bővéru paripákon a huszárok, »szép magyar leventék«: mokány barna képüket, erős derekukat, hetyke rátartiságukat rokoni gyöngédséggel simogatja végig a falu népe, amint végig állja az útjukat... Keményen dobban meg a föld, egyenletes katonaléptek üteme alatt: félzászlóaljnyi honvéd menetel, lassú díszlépésben. A kispapok fehérkarínges, szelíd csapata, a szerzetes és világi papság serege következik, nyomukban az udvari és várplébánia zászlói lengedeznek.

Angelo Rotta pápai nuncius, teljes ornátusban.

Ezt a színpompás, történelmi látomást körülöleli a koronaörök alabárdos mozgó sorfala, vakító fehér köpönyegeken, melyeknek bíbor bélese kiesapódik a jobbvátra, ezüstpaszmántos zöld mentében, bíbor nadrágban, sárga eszmában, büszkén ágaskodó kucsmaforgókkal. Színes folyam ömlik a nyomukban: az apátok, prépostok, a prelátusok serege, a violaszín és lila selymek minden árnyalatában, nemes főpapi profilkok, ősz hajtól keretezett sápadt arcok, azután egy valóban fejedelmi csoport: Szemrecsányi Lajos egri és Zichy Gyula kalocsai érsek vezetésével Magyarország megyés és fölszentelt nűspókei violaszín díszükben, olyan méltósággal, amelyből kisugárzik a kéteszesztendő Egyház és az ezeresztendő apostoli bírcadalm, Magyarország minden történelmi méltósága... A színeknek, a pompának, a méltóságnak ez a csudálatos, szívet szorító és lelket szárnyaltató szimfóniája még egyre nő, egyre színesedik: Magyarország hercegprímása, Serédi Jusztinián bíbor magna cappája felhőzik el, körülötte kíséretének pompázó tagjai.

Történelmi látomás álomszerű káprázatában jelenik meg a kormányzó

Ficánkoló fehér arab méneken, párduncyergekben, skarlátzsin mentékben, görbe szabályokkal röpül el, mint a magyar tündérmese látomása, álomszerű szépségben, a lovastestőrök, fehérben-skarlátban, villámló alabárdokkal és a palotaörök, meggyszínen-ezüstben, gyémántra-gyogású sisakjaikban, villámló szőró alabárdjaikkal. E hármás mozgó sorfalon belül, e szépséges történelmi káprázat lélegzetállító eleven képrá-mában lépked, tengernagyi díszben,

födetlen fővel, Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a kíséretével...

Azután József főherceg következik, skarlátpiros fehér-mentés magyar tábornagyi díszében, kezében a marsallbottal, József Ferenc főherceg, ekés díszmagyarban és Albrecht főherceg, tábori díszruhában. Majd vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, akinek jobbán a felsőház, balján a képviselőház elnöke halad, azután a miniszterek, mindannyian ekés magyar dísz-

nemesgáztöltés
izzófehér fény
csekély áramfogyasztás
olcsó világítás

TUNGSRAM KRYPTON

MOZIK

Corso: Nem csaltuk meg egymást?
1/26, 1/8, 1/10.

Forum: Borcsa Amerikában
1/26, 1/8, 1/10.

Uránia: Másodvirágzás
5, 1/8, 1/10.

Rózsadomb Káfé-Restaurant (Keleti Károly ucca 9.)
Tánc, zene, vacsora!

Pesti Gödör
kérthelyiségében szálkanélküli halvacsorák
Nemes Béla trióval énekel
Kerepesi út 7. 75-ös végállomásnál
Telefon: 137-805

Lánchíd-penzió
II., Pála ucca 11. a, a Lánchíd budai oldalán. Csendes téri magánház. Közponi fűtés. Folyó hideg-melegvíz.

Gundel
GELLÉRT LIGET

Holub Söröző
Kossuth Lajos ucca 12

Gólé
büffet konyhája itáliai elismerten iók. olcsók
Rákóczi út 41

nem tud megpihenni, a képzelet nem tud megnyugodni, a szem nem hűnyhatja le fáradtan a pilláit, mert ime, ősi zászlók és jelvények alatt most vonulnak fel Budavárában, a Szent Jób nyomában, a céhek. Az asztalok haladnak az élen, majd a hajósok, dereglyések, dunai naszádosok, hajóvontatók, fűtők, gépészek, kormányosok, csónakmesterek viszik az árbotot, a nagy kormánykereket, a csigákat, az evezőlapátot, vállukon emelik a kis dereglyét, aztán következnek a serfőzők, akik saroglyán hozzák védőszentjük, Szent Flórián szobrát, amint puttönyából vezet őnt az égő templomra és Szent Erzsébetet, aki sört önt az agg koldus bőg-réjébe. Vállas, megtermelt serfőző-

legények viszik a két szentet, bőrköltényben malatás-, kádaslegények és serfőzőmesterek lépkednek a nyomukban.
A bádigosok és szerelők Mária Terézia-korabeli céhládájukat, bádigosított templommodellt és bádigosból készült kettős apostoli keresztet hoznak, valamint védőszentjük, Szent Eligius püspök szobrát. A drogisták kémesöveket, törömozsarakat, a szobafestők, fényezők, aranyozott létrát, festő-esőbröt, esetekből formált keresztet visznek és ősi címerüket; ezüst pajzsban három kis kék pajzsot. Az üvegesek Mária Terézia-korabeli céhládájukat viszik és régi céhládájukat, a saroglyájukon remek üvegmunkát.

MAJESTIC luxuspenzió, Svábhegyen, a Fogas-megállónál, tündéri kilátással, fejedelmi fürdőszobás lakosztályokkal és ellátással, legnagyobb komforttal
ÜDÜLŐK KIRÁLYA Naszutasok paradicsoma
Telefon: 16-54-16

ASTHMASOK! CUKORBETEGEK!
RÓZSADOMBI GYÓGYINTÉZET
diétás, klimatikus szanatórium
II., Alsótörökvesz út 4. T. 152-99%. Autobuszmegálló

NORMAFA PENZIÓ, SVÁBHEGY
legmagasabban fekvő luxus-üdülője. Nyilvános Café-Restaurant. — Telefon: 165-152, 165-153.

KOVACS ALADAR IROGÉPVÁLLALATA
Géperőre berendezett javítóműhely
Karbantartások
Irogépj-kellékek
Irogépek olcsó beszerzési helye
Budapest, VII, Nagyatádi Szabó u. 46. T. 142-861

Kerékpárok, varrógépek készítése, javítása, eladása legelőnyösebben **ZOLDI SÁNDOR** műszerésznel, Budapest, VI., Szondi u. 45. Tel. 327-522.

Nagyobb tétel 83 mm átmérőű
forrcsó
és 16 mm vastag
kazánlemez
jutányosan kapható!
SALGÓ, tel. 134-054.

Kellemes üdülés, nyaralás, vikend a
FACAN-ban
zugligeti üdülőtelep
I., Béla király út 59-61.
Szobarendelés: 165-226.

ING SPECIALISTA
Schwarz ardfalat
V. Szent István körút 8
SIDOL
fém- és ablaktisztító szer

IZÉ Európa legjobb rejtvenyűsége
Minden pénteken

Tokaji a borok királya,
Fuchs-tokaji a koronája
Lerakat:
TOKAJI MINTAPINCE
Telefon: 181-274. FUCHS LASZLÓ
Budapest, V., Nádor ucca 5.

Rajna tokajit
Terev körút 1/c.
Házasságok az égben — nász-utak
A Reggel Utazási Irodájában kötnek

HOTEL RIO Ragyogó modern kényelem
MÉRSÉKELT ÁRAK
VII., Kürt u. 6. T. 140-627

ruhákban, a Kúria elnöke, a Szent Korona két óra, a Közigazgatási Bíróság elnöke, a legfőbb állami számvevőségi elnöke, a honvédség főparancsnoka és a vezérkar főnöke, a titkos tanácsosok, a tábornokok, a felsőház, a képviselőház tagjai. A szebbnél-szebb díszruhák elkeverednek az egyszerű szakettekkel és cilinderekkel, majd esodálatos tarkaságú zászlóerdő lengedezik felénk: hozzák a megyék, a városok, a törvényhatóságok 36 zászlaját, vihartól tépett, történelmi évszázadokról regélő, nemes patinával bevont selymeket. A zászlók rúdjaival a megyék és törvényhatóságok hajdú emelik magasra.
Mindegyik más-más díszű ruhát visel. Ősi hagyomány szerint, a bíborpiros, a fűzöld, az égszínkék, a citromsárga minden árnyalatában,

ezüsttel, arannyal hímessen, kőcsag-tollas forgós csákókbán, ékes tarsolyokkal, görbe fringiókkal, piros és sárga csizmákban, barna és ezüstszín, fekete és fakósárga prémekekben. Ezek a hajdúk válogatott, delegeleg legények, marcona férfiak, szépen kifent bajszokkal, büszke tartással. Közöttük és a zászlók mozgó sátrai alatt, a vármegyék urai haladnak, leírhatatlan színpompában, a selymeknek, bársonyoknak, brokátoknak, prémekeknek, ősi forgóknak, sokszázéves remekművi kardoknak, ötvözött mentegomboknak, szikrázó tülkézeknek, topázoknak és rubintoknak nyári káprázatában. Maga az életre kelt, a meglevenedett magyar történelem hatalmas folyama hőmpölyög el a szemünk előtt!

A „Gyöngyös bokréta” szín-áradása és a céhek felvonulása

A különböző vármegyék vitézi küldöttségei menetelnek a nyomukban, más-más díszruhában, majd ismét egy fészálzóaltnyi honvéd kemény léptei dobbantják meg a követ, hogy egy pere mulva ámulva nézzük az ódon Tárnok uccát, amelynek kissé komor, öreges háza dédelgetve, megnyhülten terítik elének a megindult magyar mező színpompás élő sző-

nyegét: a »Gyöngyösbokréta« következik, a magyar táj ezernyi színébe öltözött, ezeregyéjszakai káprázatos pompában seregő dali menyecskék, viruló falusi leánykák hetyke legények. A színeknek, a formáknak ezt az álomszerű káprázatát, ezt a kifogyhatatlan leleményét emberi szó le nem írhatja, emberi képzelet utánuk nem álmodhatja... De a lélek

Mátyás király céhlevele, saktábla, kávéfőzőkanna és biliárdgolyó a menetben

Ő utánuk következik a legrégebb magyar iparos céh, amelyet még IV. Béla király alapított a tatárjárás után: a mészárosok és a velük együtt sült hentesek. Egy mester Mátyás király eredeti céhlevelét viszi, a piros-fehér esikos nadrágba, fehér zekébe öltözött legények pedig az 1696-ból való céhládát. A nyomdászok és könyvkötők mesterségük jelvényeit és eszközeit viszik, az öregmesterek a céh aranykönyvét. Remekbe készült sárga és vörös eszímákat viszik a zöldkötényes eszímadiák, akiknek védőszentje Szent Crispin és Szent Crispianus. Nem maradnak el a menetből a villanyszerelők, a műszerészek, a látszerészek sem, akiket a kávéfőzők követnek. Egy kávésmester az 1796-ból való céhlevelét viszi, a saroglyán pedig védőszentjeik, Szent Vincencius és Szent Amandus képeit. Külön látványosság a céhládánk, amelyen óriási vörösréz kávéfőzőkannát látunk fölvirágozva. A címeres rudakat fehér és fekete frakkos, magyarruhás és fehérbakabos pingretek viszik, valamint fehérszőves kávéfőzőlegények. Ők egyenként saktáblát, dominót és biliárdgolyót is hordoznak. Nyomukban jönnek a kártyások, a gombkötők a naszonjvások, az arany- és ezüstművesek, ötvösök,

ékszerészek, kelyhekkal, billikomokkal.
A régi pest-budai fürdős borbélyok, köpülőzők, érvágók és foghúzó borbélyok menetét a székesfőváros fürdői állították ki. Nagyon ötletes volt az a kép, amelyet a saroglyán vittek: menyegyzetes kádban ülő agastyán, aki fölé két angyal, mint fürdősinas terjeszti ki a kezét. De elhozták védőszentjeik, Szent Lukács és Szent Gellért képmását is. A lakatosok, puskaművesek, vasöntők, kések, óriási kulcsokat, küllőket, kalapácsokat, fogókat visznek, míg a kardeszlólok félelmetes régi pallosokkal és magyar kardokkal vonulnak föl, a puskaművesek pedig iszonytató mordályokkal... Még kifogyhatatlanul áradt a menet, mikor odabenn, a Nagyboldogasszony templomában megkezdődött az ünnepi nagymise, amelyet a Szent Jób jelentétkben Serédi hercegprímás pontifikált. Evangélium után a primás a szöszekre ment és beszédet intézett az ország nagyjaihoz, akik a templomot megtöltik.
A tömeg lelkében egy felejthetetlen élmény belső tüzével, rendben osztott széjjel, mialatt feje fölött zúgtak a harangok.

Tüzijáték

A város képe egész nap a Szent István-ünnep boldog látatól ragyogott. Az uccákon és tereken a faluk népe járt-kelt, majd alkonyat tájban elhípték a két Dunapartot. Legalább háromszézer ember szorongott az alsó és felső rakodóparton, a Dunából kiemelkedő lépcsőkön, türelmesen várva az estét. Mikor aztán kilencet ütött az óra a tornyokban, az egyre türelmetlenebb tömeg valószággal megrohanta a Dunát. A távoli városrészekből még egyre érkeztek a tízezrek, a százazrek. Az ablakok, az erkélyek, a háztetők roskadásig megteltek, a létrákon emberfürtök lögtak. Azokon a tereken, amelyekről a Gellérthegnynek csak egy tenyérnyi darabja látszik, a Kissvábhegyről, a Svábhegyről, a Hármashatárhegyről, Pest más és más sarkaiból, százazrek bámultak a csillagos égboltra, amely születterült Szent Gellért hegye fölött.
Kilenc óra után, mint óriási gyémántkőszórak indultak meg a Dunán a sokszernyi villanulánggal kivilágított hajók, amelyeknek a körvonalait ezek a picinyke, szikrázó fénypontok rakták ki. Fél tízkor

mennydörgés rázta meg a várost: fölszállt az első rakéta a Citadella udvaráról: a tüzijáték káprázata elkezdődött. Óriási tüzlegyezők, tűzsátrak, csillagkúpokak terültek széjjel a Duna és a völgy felett, a zöld, a kék, a piros, az izzó fehér, a sárga minden árnyalatában, szécsélyes figurákban... Az utolsó tűzszökőkutat, amely hét-nyolce percig durrogott, robbant, villámlott a levegőben önmagát sokszorozva meg, kibontva a szírvány minden színében tündöklő, káprázatos szárnyait Buda és Pest fölött, mennydörgő tapssal köszönte meg Buda, Pest és vidék népe. Az idei tüzijáték káprázatos volt, csak — rövid ideig tartott, alig 30 percig...
Azok pedig, akik a tüzek kihűny-tával a sötét éjszakában hazatértek, sokan, nagyon sokan arra gondoltak: vajha ez a lelkesedés, ez a multakba merenő áhítat, ez a magyarságunktól megittasult büszke öntudat, amely ma betöltötte a szíveket, ne volna csupán tüzijáték, amelynek a fénye kihűny és sötétség lesz újra a lelkekben...

Miért lanyha a berlini tőzsde?

Königsberg, augusztus 21.
(A Reggel tudósítójától.) A könnigsbergi vásár megnyitásán Funk birodalmi gazdasági miniszter megnyitó beszédében kijelentette, hogy a német részvények feltűnő hanyatlása arra vezethető vissza, hogy a zsidók eladták értékpapírjaikat, abban a téves hitben, hogy német értékpapír nem lehet zsidók birtokában. Igaz ugyan, hogy a zsidó értékpapírbirtokosok nem gyakorolhatnak befolyást a német gazdasági életre, de ebből még nem következik, hogy a zsidóknak ne lehessenek értékpapírjaik.

Londonban estek az aranyárak

London, augusztus 21.
(Az Információ jelentése.) A nemzetközi helyzet kedvezőbb megítélése áresésre vezetett a londoni aranypiacon. Az arany hivatalos jegyzése 142 shilling 9/4 pencéről 142 shilling 5/4 pencére ment vissza s az aranykereslet úgy szólván teljesen megcsappant.
— Forradalmi újítás a harisnyaszakmában. A harisnyaszakmában és a hölgyközönség körében is érdeklődést és örömet keltett egy új találmány: Krypton, a tarden felüli csipkegumé harisnya. Lerakat: Mikádó, Budapest.

Megnyílt a bledi konferencia: a kisantant meg akar egyezni Magyarországgal

„Igazságtalanság volna fenntartani a trianoni szerződés katonai rendelkezéseit” — írja a Temps

Bled, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Vasárnap reggel kezdődött a kisantant-konferencia, amelynek főtárgya a magyar kérdés. Ennek tulajdonítható, hogy

a diplomácia rendkívüli érdeklődést tanúsít: tizenöt állam belgrádi követe tartózkodik Bledben, köztük Bakáts-Bessenyei báró magyar követ és itt vannak Bárdossy bukaresti magyar követ, valamint Bossy budapesti román követ is,

akik egyrészt Comnen román, másrészt Kánya magyar külügyminiszterrel tárgyaltak hosszú hónapokon át Románia és Magyarország meg egyezéséről. Ennek a meg egyezésnek a leglényegesebb pontjai: a magyar fegyverkezési egyenjogúság elismerése a kisantant által és a magyar kisebbségek jogainak elismerése. E kérdésekkel kapcsolatban a francia külügyminisztérium lapja, a Temps azt írja, hogy

igazságtalanság volna fenntartani a trianoni szerződés katonai rendelkezéseit,

amelyek ma már csak Magyarországra nézve állanak fenn. A Magyarország által követelt feltételek teljesíthetők — írja a lap — és Románia magatartása bizonyítja, hogy a kisebbségi probléma immár nem akadály a dunai államok termékeny együttműködésének.

Lehet, hogy a külügyminisztérium olyan nyilatkozaton dolgoznak, mint amelyet Bulgária és a Balkán szövetség államai tettek Szalonikiben.

A meg egyezés a Temps szerint igen kedvező kilátásokkal bírt és erre lehet következtetni Sztojadinovics Jugoszlávia miniszterelnök lapjának, a Vremének cikkéből is, amely egyenesen történelmi jelentőségűnek nevezi ebből a szempontból a bledi értekezletet és azt írja, hogy

végleg ki akarják küszöbölni a vitás kérdéseket a kisantant és Magyarország között s az építő békepolitika új korszakát akarják megnyitni a Duna völgyében.

A Magyarországgal való kiegyezés, amelynek kölcsönös engedmények alapján kell megtörténnie, a felhivatalos lap véleménye szerint, azzal az eredménnyel fog járni, hogy Jugoszláviát minden oldalról barátok fogják körülvenni s az országnak nem lesz többé egyetlen ellensége sem. A Politika című lap a magyar kérdéssel kapcsolatban megállapítja, hogy a Magyarországgal való kiegyezés ügyében már egy év óta folynak a tárgyalások és hogy ezek a tárgyalások az utóbbi időben kedvezően haladtak előre.

A magyar kérdést illetően a cseh sajtó jóval tartózkodóbb, mint a jugoszláv s az összes kormánylapok azt írják, hogy

egyelőre csak ideiglenes megoldásról van szó Magyarországgal kapcsolatban,

amennyiben a három kisantant-állam közös nyilatkozatot tesz közzé és kifejezésre juttatja a Magyarországgal való meg egyezésre irányuló jóakarát. A prágai csehszlovák kormánylapok szerint a csehszlovákiai magyar kisebbség helyzetének kérdése

még hátráltatja a végleges meg egyezést Magyarországgal. Egyes prágai lapok egyáltalán nem tagadják, hogy a kisantant három állama között már koránt sínes meg az a teljes egyetértés, mint régen, aminek oka

abban keresendő, hogy Jugoszlávia és Románia az elmúlt években kizárólag szomszédállamaikkal való viszonyuk meg javítására törekedtek és régi szövetségesükről, Csehszlovákiáról megfeledkeztek.

Zöldinges suhancok tüntetni akartak Szent István-napján a Dunaparton

106 ifjú-nyilast őrizetbe vettek

(A Reggel tudósítójától.) A nagy nemzeti ünnep előestéjén, pénteken, szolgálatba lépett Budapest egész rendőrsége: a tisztek, a legénység, a detektívtestület. Szigorú intézkedéseket kaptak, maga Eliássy főkapitány szabályozta a nagy nap egész rendprogramját, részletes haditervet dolgozott ki és a legkisebb részletekre vonatkozólag is maga intézkedett. Így várta a rendőrség, teljes készületben Szent István napjának virradását. A főbb útvonalakon, különösen estefelé, a tüzijáték kezdete előtt

riadóautók cirkáltak

és ötpercenként vitte a jelentést a főkapitányságra: »Mindem rendben! A rendőrség egész személyzete tudatában volt annak, amit minden tisztességes magyar ember érez, hogy az országépítő szent király halálának kilencszázadik évfordulója a legszentebb nemzeti ünnep, amelyre fűgyel az egész művelt világ és

becsületbeli ügyünk, hogy ezeknek az óráknak a méltóságát semmi meg ne zavarja!

Amint a gellérthegyi tüzijáték első rakétái felröpültek, a Belváros néhány pontján zöldinges suhancok csoportosultak és a nyilasok megszóított frázisait kiáltozták. A rendőrség

ezt a fájdalmasan visszataszító merényletet percek alatt elnyomta,

az éretlen sihederket összefogdosta és bekísérte a főkapitányságra. Később, mikor a tüzijáték többszáz ezer főnyi közönsége oszladozott, az óriási tömegben újból zöldinges ifjúság verődött össze a Nemzeti Színház előtt. A rendőrök azonban nem várták meg, amíg rendezavarásra kerül a sor, hanem pillanatok alatt összefogdosták a nyilasokat, feltuszkolták őket a riadóautókra és elrobogtak velük a főkapitányságra.

Összesen 58 tüntetőt állítottak elő

a főkapitányságra, ahol vasárnap reggelig tartott a kihallgatásuk. Vasárnap reggel valamennyiüket torlábi őrizetben tartották, annál is inkább, mert bizalmas telefonjelentés érkezett arról, hogy újabb tüntetés készül a Szabadság téren. Néhány pere mulva már ott zakatolt az országzászlónál a riadóautó és amikor két különböző irányból két csoport nyomult elő a Szabadság tér irányában, Nagy Lajos főteljesítő emberei körülvették őket és

32 nyilas-ifjút bekísérték

a vadászuccaj kapitányságra. Innen rövidesen a főkapitányságra kerültek, ahol egyelőre fogva tartották

Kémkedés miatt letartóztattak azután szabadlábra helyezték Bécsben egy angol diplomatát

Berlin, augusztus 20.

(A Német Távirati Iroda jelentése.) Kendrick Tamás kapitányt, a bécsi angol főkonzulátus utlevélsz-tályának vezetőjét kémkedés gyanúja miatt

letartóztatták.

Az angol nagykövet érdeklődött ebben az ügyben, mire felkérték, gon-

FORRADALOM! Törv. bej. szab.

Krypton (női harisnya) térdenfelüli csipkegumis

őket. A déli órákban egy cirkáló riadóautó emberei észrevették, hogy a Rákóczi úton és a Rákóczi téren kisebb nyilas csoportok tüntető sétát rendeznek. A rendőrök itt

újabb 16 fiatalembert fogtak el

és kísérték be a VIII. kerületi kapitányságra, ahonnan nem bocsátották őket el. A rendőrség egyébként a Szent István-napi rendezavarásról a következő hivatalos jelentést adta ki:

»A Szent István-napi tüzijátékot egy nagyrészt suhancokból álló csoport arra akarta felhasználni, hogy különböző nemzeti szocialista jelszavak kiabálásával a közönség nyugalmát zavarja és a rendet megbontsa. Ezt követően a széteselő tömegből többen a Nemzeti Színház környékén ugyanezt a tüntetést meg akarták ismételni. Mindkét esetben a rendőri karhatalom idejében közbelépett és a rendbontók közül 58 egyént előállított. Az előállítottak ellen kivétel nélkül megindult az eljárás.»

doskodjék arról, hogy Kendrick kapitány

a legrövidebb idő alatt elhagyja Németország területét.

London, augusztus 20.

(A Magyar Távirati Iroda jelentése.) Hivatalos közlemény szerint a berlini angol nagykövet értesítette

ÚJ ÓRIÁSDOBOZ!

1. KÉTSZERES SÚLY,

2. VÁLTOZATLAN MINŐSÉG,

3. NAGY MEGTAKARÍTÁS!

RADION
mindent mos!

ÁRA CSAK: **96** FILLÉR

LEGFEHÉREBB FEHÉR A RADION FEHÉR!

Látogassa meg az ősz!

PRÁGAI NEMZETKÖZI VÁSÁRT

1938 szept. 2-11

A csehszlovák ipartermékek legjobb bevásárlási forrása.

Ingvén vizum, 33% kedvezmény a magyar és 50% csehszlovák vasúton, hajó- és repülővonalakon. Igazolványok és felvilágosítások: Magyar Csehszlovák Kereskedelmi Kamaránál, Budapest, V. Szent István körút 10. (Telefon 123-171) „CIFI” Csehszlovák idegenforgalmi Irodában, V. József tér 3. Telefon 182-062 és az összes budapesti és a vidéki MAV menetjegyirodákban. Vásárigazolványok ára 0,72 pengő.

ECYSZÉR
VETTEM
RABJA
LETTEM

az angol külügyminisztériumot, hogy a kémkedés miatt letartóztatott Kendrick kapitányt szombaton

szabadlábra helyezték, a kapitány a legközelebbi napokban visszatér Angliába.

Kendrick kapitány Budapestre utazott

London, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefon-

Peti kis notesz

1.

A tapolcsányi telekkönyvbe szombaton vezették át az Apponyi-család tulajdonában levő kétezerholdas kovarci erdőség tulajdonosaként *Őfelsége Albániai Géraldinet*. Vagyis most írták rá a királynéra telekkönyvileg az erdőbirtokot, amely Apponyi Adl grófnő, özv. Károlyi Lászlóné, született Apponyi Fanny grófnő és Baghyiné, született Apponyi Virginia grófnő nevében állott eddig és *Geraldine királyné csak egy tizenötöd része volt*. Zog király a birtokon levő összes adósságokat kifizette, a régi tulajdonosoknak megváltásként évről-évre biztosított. Ezek az Apponyi-féle erdőségek világhíres vadászterületek: fővadjuk a muslon és már Mátyás király is vadászott az erdőkben...

*

Mindenki Smart levendula toalettvizet használ (Bécsi ucca 9.).

2.

Úgy halt meg érdi Krausz Simon, mint egy művész, aki túlélt korát. A részvételtjes és bíráló nekrológok egyaránt a ma szemszögéből nézték és látták a legendás Simit, egy tűnő, majd eltűnő arányokról írtak (aki 1929 májusa óta valóban volt) és nem a romantikus világbankárról, aki 35 évig foglalkoztatva és nyugtalanította a gazdasági és polgári közvélemény képzetét tengeren innen és tengeren túl. A nekrológok a gyötrelmes betegségben 52 kílóra lesoványodott, hófehérre őszült, megtört szemű, boldogtalan öreg urat búcsúztatták... Tagbaszakadt, testes alakja, lobogó haja, hullámos bajusza, lelkes gyermekszemei már bizony elmosódtak az örökké változó élet rohanó árjában. Ez a szabályellenes pálya, ez a szabályellenes figura a múlté lett, mielőtt elmúlt volna... Szabály ugyanis, hogy pénzzel csak az foglalkozzék, akinek a pénz egyetlen becsúványa, szenvedélye, szerelme. Simi élete és halála igazolja, hogy nem is szerette túlságosan a pénzt. Helyesebben: a pénz nála nem volt öncél, a pénzt nem a pénzért szerette. Ha felidézük még egyszer az alakját, leginkább francia politikusokhoz hasonlított, a la Briand, aki füstös, parfümös, rendetlen kávéházból indul el és kerül magasra. Ha nézzük örömeit, kedvteléseit, szenvedélyeit, egy regényes condottieri, aki országtúli véres eseteket után a könnyű műzsák hús herkeiben keres üdülést. Ha pénzügyi és gazdasági munkásságának maradandó alkotásait emlegetjük vagy terveire gondolunk vissza, még ma is elképeszt őstönös

Női ruha, fehérnemű, térfiting szabás-varrás-tanítás

GROSZ-Szalón, Erzsébet tér 5. Tel. 186-764.

jelentése.) Kendrick Tamást, a bécsi angol főkonzulátus tisztviselőjét akkor tartóztatták le, amikor autóján feleségével együtt úton volt, hogy megkezdje nyári szabadságát. A Gestapo tisztviselői Bécsbe vitték, ahol hosszasan kihallgatták, azután a Hotel Metropole-ban őrizetbe vették. Angol részről azt az állítást, hogy

a diplomáciai tisztviselő, az angol Intelligence Service tagja lett volna, visszautasították

és a kémkedési vádra vonatkozólag kijelentik, hogy ezt a berlini angol nagykövet előtt adatokkal egyáltalában nem valószínűsítették. Ideérkezett hírek szerint Kendrick kapitány feleségével együtt

átlépte a magyar határt és Budapestre utazott, ahonnan visszatér Angliába.

előrelátásaival, megérzéseivel, fantáziájának szárnyalásával, amint kemény, nehéz markában összetörik az egyszerű. Ez nem a bankvezér, a bankár vagy a fezőr kliséje! Közvetlen, egyszerű, ámuló ember, egy világfi mindent megértő fölényével, egy művész érzékenységével és hiúságával, egy javíthatatlan bohém jószágával, könnyelműségével, szeretetreméltóságával. Amíg tényező volt, a szemében mindig valami riadtság lakozott. Valószínűen félték alázat a sors előtt, amelynek mindnyájan játékszerrel vagyunk vagy a felelősséggel, amely a földgolyó dűszdagjaiban oly ritkán támaszt kételyeket, hogy az összesöpört milliók mégis csak kötelezettséget jelentenek a milliókkal szemben. Talán innen az a pénzszerző, fékezhetetlen, nem ritkán kritikátlan, szinte indulatos gesztusa, amely *legendás hírhedséget* is kölcsönözött alakjának, hogy 22 éves korától 60 éves koráig mindig jóval vagyont és kereseti viszonyain felül adott... Jó és rossz egyaránt élvezte szertelen és szeszélyes, indokolt és indokolatlan bőkezűségét. Ő azt mondotta: *vezekel...* Ha csak a számlálhatatlan millióknak tízedrészre a zsebében marad, amit hazafias, jótékony és emberbaráti célokra, leginkább cégek rendezésére, földoklók megmentésére, tehetséges emberek talpraállítására két kézzel szórt szét, sokkal nyugodtabban fejezhette volna be életét. Utolsó útjára vagy háromszázán kísértek el. A *gyászmenet túlnyomó többsége szegény emberekből rekrutálódott*. Ezek őszintén siratták Simit...

*

Társaságban és mindenütt az utánozhatatlan Kosztelitz Lavendula kölnivíz.

*

Az »Arizona Folies 1938« hathónapos siker-diadala után Rozsnyáiek szeptember elsején új revüt mutatnak be, a »Színek szímfőnökiáját«, melynek egzotikus kis primadonnája egy másfél éves elefánt-bébi. Az elefánt-kölyök sztarokhoz illő öltözött kapott az Arizonában, ahol drukkolvá várja a szeptember elsejei bemutatót...

3.

A lovaregyleti pálya közönségének feltűnt, hogy a Lovaregylet elnöke, Erdődy Rudolf gróf, néhány nap óta talpig gyászban jelenik meg a pályán s gyászöltözékben vezeti a versenyeket. A grófnak, amint a *Notesz* megtudta, mely családi gyásza van: *mostohatest-*

SVABHEGYI SZÉCHENYI PENZIO

Rege út 1. Telefon: 165-222

Subalpinmagasság. Hideg-meleg folyó víz. Gyönyörű kilátás. Nagy fenyves park. Elsőrendű ellátás. Diéta. Fogaskerekű Széchenyi hegyi végállomásnál. **ELŐNYÖS ÁRAK**

1860. óta KOZMA KALAP

Külföldi világmárkák, finom úridivat Károly körút 3, saroküzlet.

vére, édesanyjának első házasságából származó leánya, egy született Schlittenbach grófnő, aki Olaszországban van férjével, az elmúlt héten halálos autószerencsétlenség áldozata lett. A grófnő férjével és családjuk két barátjával autókiránduláson volt Felső-Olaszországban s Udine közelében autójuk egy úszó táviróoszlopnak rohant. A koesi darabokra tört, utasai valamennyien megsérültek, de csak könnyebben, a grófnő azonban koponyaalapi törést és életveszélyes belső sérüléseket szenvedett, amelynek következményeképpen egy udinei kórházban, ahová azonnal beszállították, néhány órával a baleset után meghalt.

4.

Úgy volt, — amint ezt a *Notesz* jelentette is — hogy Gaál Franciska még e héten megérkezik Budapestre. Megérkezése egy-két héttel eltolódott, mert Franciska hosszabb időt tölt Londonban, ahol egy angol filmben való esetleges fellépéséről fog tárgyalni. Egyébként bizalmas információink szerint ünnepeket egykori naivánk — *egyelőre persze csak a privátéletben* — kilép a naivák sorából, amennyiben néhány hétre egy pesti szanatóriumba véteti fel magát. S innét, majd ha visszaindul, hármashat, illetve négyesben fog Amerikába visszautazni. A negyedik utas — a nurse lesz...

*

Egy »Arkanzas-ajándék« — tökéletes öröm.

5.

A *Neues Wiener Tagblatt*, a régi Ausztria legnagyobb napilapja, amely a Steyrmühl tulajdona volt, gazdát cserélt és vele együtt a *Neues Wiener Abendblatt*, a *Mittagsausgabe*, a *Wochenausgabe* és az *Österreichischer Volkszeitung* is. A lapokat a *Hamburger Fremdenblatt* kiadó *Broschek-cég vette meg*. Ausztria bekebelezéséig Loehl udvari tanácsos szerkesztette a nagymultú újságot...

*

Tikkadtan, fáradtan érkeznek és frissen, boldogan távozik a Bellevue függökertjéből. — Minden pénteken kerti ünnepély. Estélyi ruha.

6.

Szenzációs hírt van módunkban közölni eredeti és megbízható hollywoodi forrásból: az egész *Greta Garbo-Stokowski szerelmi pletyka* — a múlté! A nagy Gretának új s ezúttal — forrásunk szerint — a lehető legkomolyabbnak vehető *völegényjelöltje van*. Az illető nem más, mint *Aldous Huxley*, a híres angol író, aki jelenleg Hollywoodban tartózkodik és Curie asszony életéről írt filmjét Gretának, Huxley van olyan híres, mint Stokowski, de a fehérhajú karmestervarászló fölött van még egy behozhatatlan előnye — *hátsz évvel fiatalabb nála...*

*

Lepje meg őt, vagy magát egy gyönyörű tenyésztett igazgyöngyösorral 25 pengőért, Jolie divatékszerboltjából, Kígyó u. 4.

*

Néhány hét alatt az egész városban ismeret, népszerű és közkedvelt lett Feszl Józsefnek Városmajor ucca 16. alatti választékos izléssel berendezett új vendéglője. A legutolsó hétköznapon nem kevesebb, mint 51 szebbnél-szebb magánautó várakozott a divatos vendéglő előtt.

7.

A textilindasztia kisebbik és legkedvesebb fia mégis csak elveszi a híres pesti pékdinasztia japán arcoskáját, mandulaszemű kisasszonyát!

*

Hova?... Habozás nélkül a Bellevue csodás függökertjébe! Minden pénteken kerti ünnepély. Estélyi ruha.

E hó 23-án, kedden este 9-kor a MFTR eskütéri hadállomásáról zenés, kivillágtott szőlő- és borhajó indul Jegyek az IBUSZ-nál.

VÁSÁROLJON

MUSICA

ZONGORÁT!

Bérlet, csere, javítás, hangolás

Budapest, VII., Erzsébet körút 43. (Royal)

Kérjen díjmentes ajánlatot!

8.

Rökk Marikának felajánlották egy magyar film főszerepét, a megállapodás azonban nem jött létre, azon egyszerű okból, mert Marika az összesen 120.000 pengővel készülő filmben való szereplésért írd és mondd, 50.000 pengőt kért, mely összegből egy petákot sem volt hajlandó engedni.

*

Arkanzas, »a disztíngvált ajándékok háza«, Váci ucca 20.

*

A síófoki kaszinókerthben rendezett »nyárkirálynő« versenyből tizenöt éves ifjú hölgy, a babaarcú Freund Marica került ki győztesen.

9.

Pesten megforduló angol, francia, német és olasz barátaink panaszkodnak a *Notesz*-nek, hogy az idegen nyelveket beszélő rendőröket főleg a Dunaparttra, a nagy, nemzetközi hotelek elé helyezik, holott ezeknek a szállodáknak mind-egyikében legalább ötven olyan alkalmazott dolgozik, akik különösen beszélnék négy-öt nyelven is. A rendőrök itt a szállodák előtt tehát különösebb szükség nincsen, viszont ott, ahol szükség lenne rájuk, — múzeumok, kirándulóhelyek és néhány fontosabb forgalmasabb tér környékén — ott alig talál az idegen valakit, aki szavát megértse. Ez úton kéri fel a *Notesz* a kintűnő Török János főparancsnok urat, hogy ezen az apró és könnyen orvosolható kis hibán segítsen.

*

Orosz borslesves, francia hors d'oeuvre a la discretion. Nyáron és roston sülték. Elzászi gyümölestorták. Kis Ludláb Királyné, Tóth Lőrinc ucca 10.

*

Pythia, aki legutóbb az egyiptomi királyné aláírását analizálta, Eskü tér 1. alatt, felemelet I.a. megnyitotta grafológiai klubját, amelynek máris sok pesti és külföldi tagja van.

10.

A múlt héten megemlítette a *Notesz*, hogy a *Parisien Grill* az idén lemond arról, hogy műsorokat adjon, megelégszik egy nagy külföldi zenekarral. A *Parisien Grill* most azt közli a *Notesz*-szel, hogy ez a hírünk megfelel a valóságnak, de a szerződtetendő nagy néger zenekar nemcsak amolyan egyszerű zenekar lesz, hanem valóságos revüműsor. Ez a zenekari revü egyébként pontosan a duplája is fog kerülni, mint amennyibe egy rendes műsoruk kerülni szokott.

*

E hó 27-én utoljára indul A Reggel Utazási Irodájának különvonata, hogy elérhetetlenül olcsó részvételi díjakért feltárja utasközönségünk előtt Svájc, Itália és Jugoszlávia szépségeit. Siessen jelentkezni, hogy le ne kesse különvonatunkat és ezzel az utolsó alkalmat kivételesen olcsó és népszerű átalányutazásunkra. (Mussolini tér 1. Tel: 129-554 v. 129-555.)

11.

Sztambulból írja a *Notesz* egyik olvasója: A régi Konstantinápolyra bizony alig ismer rá, aki évek előtt járt itt utoljára! Sztambul mindig meszerül volt, most színességében pávatlan keres e világon... A szultánok ősi székhelyének magisztrátusa ugyanis a házakat különböző színűkre festette át. Azokban az uccákban, ahol kétirányú közlekedés van, a házakat világosszürkére, az egyirányú közlekedésű uccákban pirosra festették: a hotelek, penziók hivatalos színe világosbarna...

(e.z.)

FÉNYES fiúinternátus bármely iskolát látogató bejáró, felbennlakó és bennlakó tanulók számára V. Csanády ucca 19, Tel. 292-731. 51-ik iskola!

Többek közt Kölcsey -

Irta: SZABÓ ZOLTÁN

»Lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat« — olvassom *Berzsenyiben* s minden bajaink oka talán, hogy e nagyszerű kettős eddig nem született meg. A »szabad nép« mindig hiányzott az együttesből s ha a lélek meg is volt, mit tehetett magában? Pedig megvolt mindig, Zrínyi idejében és a reformkorszakban, Bach báró alatt és ma is. Furesa és különös ez a lélek, sajátosan magyar és szomorúan magyar; versekből tevődik össze, költők életéből, írók műveiből. Kölcsey: rész ebből a lélekből, hozzátartozik, mint kő az épülethez s mint mondathoz a szó. És — ha most, zord időkben, valaki megkérdezné tőlem, mit kell tennie ma és mit kell majd tennie holnap, ezzel válaszolhatnék: *maradj magyarnak!* S ha tovább kérdezné, hogy miképpen? — így felelnék: *Például Kölcsey módján!*

Most elővettem újra és olvasni kezdtem »Minden munkái«-nak régi oldalait. Élete és az író, aki a sorok mögül megmutatkozik, nem derűs és nem vigasztaló. A szövedemeteri négyoszlopos kúriától a koporsóig, melyet megdobált a nép, szélső aktivitás és mély kedveszegettség között imbolygott a költő. Pedig úr volt és nemes, közel az alispánsághoz, vármegye jegyzője és követ Pozsonyban. Élhetett volna birtokon kutyák s eseldek közt nyugodtan s akkor nem maradt volna utána ily nyugtalanító örökség: versek, cikkek és beszédek. Miért maradt mégis? Elvégre ha már kellett írnia, írhatott volna csak a rezdülő levélről és surranó alkonyatokról lebegőritmusú verseket újmódi szavakkal. Megmaradhatott volna harcos bírálónak és ragyogó könyvnyedséggel verselő költőnek. Nem tette! Mert mint minden igazi magyar költő, érezhette ő is: *még nem szabad a nép, poétáknak itt roppant szerepe van!*

Adniok kell a Lelket, ezt a foghatatlan és meghatározhatatlan magyar valamit, melyet mindig írók adtak, vagy ha nem írók, olyanok, akik írónak számítanak. Püspökben Pázmány és politikusan Széchenyi volt része ennek a nemzeti léleknek, s része volt Kölcsey is. Ha ma ünnepejük — ezért kell ünnepelnünk! *Nem azért, mert száz éve meghalt, hanem azért, mert még mindig élte, még mindig fenntart valami lángot és mutat valami fényt. És még mindig mond valamit: azt, hogy mit jelent magyarnak lenni és azt, hogy milyen a hazaszeretet, amely magyar.*

Magyarnak lenni példája szerint ritkán öröm s nem mindig büszkeség. Magyarsága vagy keserű, vagy Illyés Gyula szavával »türelmetlen«. Ágya fölött mintha ott lógna a követelőző és igényes szeretet jelvénye: a korbács, a korbács nemzete hibái ellen! *Hazaszeretete is: inkább korbácsoló, mint ünneplő, inkább vívódó, mint nyugodt s például igazolja: hazaszeretetlen is, mint szerelmben az értékes, ami türelmetlen.* Az övé ilyen. Három olyan verset írt, mely e nemzet himnusza lehetne s az egyik himnusza is lett. Ebben az üldözött »szerte nézett s nem léte honját a hazában«, a másikkban »völgyben ül a gyáva kor« s a harmadikban, utolsó versében »más hon áll a négy folyam partjára, más szótat és más keblű néps«. Az életéről áll, amit »Magyar« című írácában magyarokról mond: »Éjszaki komolyság, ázsiai fényűzés, vezérséghez szokás, a vándorlás s az azt követő vívások között, küzdés a szabadság felé, de köznek részvétele nélkül.«

»Küzdés a szabadság felé, de köznek részvétele nélkül« — így élt s így élünk. Hazaszeretete, vagy hogy kerához illő szóval éljünk, honszerelme, mint minden igazi magyar hazaszeretettel viszonzatlan. Életében majdnem meddő, halála után sokban példaadó.

Milyen ez a hazaszeretet?

Sokat lát és sokat akar, reménye kevés s ha van is, mindig nagyvigé-nyű. Nem olyan ábránd, amelyben megnyugodni lehet, hanem olyan cél, melynek megvalósulásáért fáradni kell. Egyik legszebb versében, a »Huszt«-ban így ír: »Régi kor árnya felé visszamerengeni mit ér? — Messze jövendővel komolyan vess össze jelenkort; — Hass, alkoss, gvarapíts s a haza fényre derül.« A kívánt jövendővel a meglévő jelenkort összevetni ezen a földön sohasem volt derűs feladat. És mégis: ez az igazi magyar hazafiság, felelős és felelőtlen, igazmondó és mérlegelő, módjával reménykedő és fájdalommal korbácsot forgató. Annak a kor- nak hazafisága, mely ezt nem tudta s ábrándokban élt: felelőtlen-asszi- poláltak hazafisága volt. Nem igazán magyar, mint az elődöké, a Kölcseyeké és Berzsenyieké, és mert a jelenről keveset tudott, rossz jövőt készített. Kölcsey és mind a többiek, akik lélek voltak a nemzettestben, másféle hazafiságra tanítanak. Leg-

főként arra, hogy magyarnak lenni: állapot, de igazán magyarnak lenni: eredmény. Vívódások és harcok, aggodások és vesztett remények között alakul ki, felerészben fájdalomból a jelen miatt, felerészben elszánt, mondhatnám halálraszánt küzdelemből a jövőért. Sokszor nem is a jobb jövőért, hanem azért, hogy *jövő egyáltalában legyen.*

Követjük-e őt, vagy csak ünnepe- lük?

Ez a kérdés merülhet fel most, amikor a esodatevő magyar szelle- mre nagyobb szükségünk van, mint valaha s nem látom, hogy sokban követnénk!

Hazafiságát egyre kevesebben ért- jük és egyre többen vannak, akik már úgy nézik a hazát, mint rablásra készülő koncot, melyet kicsiny árért egy jó orgazda átvesz. Ezeknél ma- gyarnak lenni inkább eladó állam- polgárság, mint állapot, vagy éppen eredmény. Mit lehet tenni velük? Propagandával megtéríteni őket! — zúg a korszellem. De akkor: e propa- gandának korszerűtlenné kell len- nie és időtlenül magyarnak. És itt van mai szerepe annak a Kölcseynek, aki egy évszázada halt meg. Itt van szerepük mind a többieknek, a Zrí- nyieknek és Pázmányoknak, a Pető- fiknek és Berzsenyieknek. Legyenek, akik megmutatják: van egy hazafi- ság, mely sajátosan és végzetesen és máshatatlannal magyar — az övék. És legyenek, akik folyton mondják: a nemzet csak akkor jut a legmé- lyebb süllyedésbe, ha fiai már nem magyar módon hazafiak. Erre tanít, többek közt, Kölcsey, kinek emlékét ünnepelni illik, de hazaszereteté- t a tanulni kell.

Százezres gyászoló tömeg kísérte utolsó útjára Hlinka Andrást, a tót nép vezérét

Rózsahegy, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefon- jelentése.) Már szombaton megindult a tót nép vándorlása Csehszlovákia minden részéből és főleg a Felvidék- ről Rózsahegy felé, ahol Hlinka Andrást, a tót nép vezérét, ravatalon fek- szik.

Külföldről is sokezen jöttek el, hogy megadják az utolsó tisztele- tet a nagy halottnak.

A cseh- lengyel határmenti területek- ről 15.000-en szándékoztak részt venni Hlinka páter temetésén és határállé- pési igazolványt kértek, de a hatóság- ok ennek kiadását megtagadták. Rózsahegy polgármestere tiltakozott ez ellen Prágában, de az eredmény csupán a tilalom mérséklése volt.

Igy hát Lengyelországból csak azok jöhettek el, akik érvényes útlevél bí- rtokában voltak és akik megkockázta- ták azt, hogy átszökjenek a határon. A távollévők helyett a táviratok lé- giója érkezett Lengyelországból, Amerikából és a külföld minden ré- széből.

A fekete színek a gyász városává változtatták Rózsahegyvet vasár- nap reggelre.

A temetést Rózsahegy város taná- esának gyászülése vezette be, ame- lyen a polgármester hosszabb be- szédben méltatta Hlinka páter küz- delmét, történelmi nagyságát és a tót népért áldozott életét, azután be- jelentette, hogy a város főterét Hlin- ka Andrásról nevezik el. A főtéren, ahol a koporsó állott, tízezrek zsúfo- lódtak össze és

a gyászoló tömeg, amelynek szá- mátt százezrekre teszik, megtöl- tette az összes környező utcákat.

Amikor a templomból kihozták a koporsót, a gyász és megilletődés

mélységes némasága ülte meg az egész várost és ebben az ünnepi csendben a szepesi püspök nagy papi segédlettel beszentelte a halottat. A gyászszertartáson Benes köztársasági elnököt Eliás tábornok képviselte és a prágai kormány két minisztert küldött el a nagy temetésre.

Hatalmas küldöttség képviselte a magyar pártot Esterházy János gróf, Szüllő Géza és Jaross András vezeté- sével, valamint a szudétanémet pár- tot, amelynek gyászküldöttségét Kund képviselő vezette. Varsóból is érkeztek képviselők és a rutének ugyancsak többszáz főnyi gyászkül- döttséggel vettek részt a temetésen. A rózsahegy kis temetőben, amikor a koporsót kísérő menet odaért, az amerikai tótok ligájának megbízásá- ból Sidor képviselő

maroknyi földet emelt ki Hlinka páter sírjából, hogy elküldje azt az amerikai tótságnak örök em- lékül Hlinka páterre, a tótok nagy vezérére.

Huszonkilenc utassal felborult egy teherautó

Győr, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) Huszon- kilenc munkással megrakott teher- autó haladt az országúton Császá- r-kőbánya határában, a falu előtt a te- herautó motorháza kigyulladt, a so- főr a füstben elvétette az utat s az autót az árokba vezette. Az autót föl- borult és utassal maga alá temette. Közülük nyolcan súlyosan, a többiek könnyebben megsebesültek.

A Tiszántúli Ipari Kijállítás és Árumintavásár a debreceni Nagyerdő gyönyörű környezetében feleltethetően látogató. A kiállítás megnyílik szeptember 3-án. Debrecenbe az ország minden részéből szeptember 1-től kezdve lehet feláron utazni, szeptember 11-ig. A vásárigazgatók az országban valamennyi Menetjegyirodánál, a Menetjegyirodák megbízot- tainál, a Tiszántúli ipari üzemeknél kaphatók, vagy a kereskedelmi és iparkamaránál az igaz- solványok árának és 20 fillér portóköltség bekül- dése ellenében igényelhetők. Az igazsolványok ára Debrecenről 100 km-es távolságban 1.20 P. Debrecenről 100-200 km-es körzetben 1.50 P. 200 km-en felül körzetben 2 P.

A kisantant miniszterei vasárnap külön-külön tanácskoztak báró Besseney-Bakách György belgrádi magyar követel

— Folytatás az 5. oldalról —

Bled, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefon- jelentése.) A kisantant külügyminisz- terei egymással folytatott megbe- szélések után délután öt órakor ül- tek össze közös tanácskozásra a Golf-szállóban.

Néhány percig tartott a tanácsko- zás, amikor megnyílt az ajtó és Sztójadinovits megbízta titkárat az- zal, hogy keresse azonnal a szálló- dába báró Besseney-Bakách György belgrádi magyar követet, mert

a kisantant külügyminiszterei külön-külön ohajtanak vele ta- nácskozni.

A magyar követ nemsokára meg is jelent és előbb Sztójadinovits jugszáv miniszterelnökkel, a kisantánt kon- ferenciájának elnökével, azután Krofta csehszlovák külügyminiszter- rel és végül Comnen román külügy- miniszterrel folytatott megbeszélést. Ezek

a tárgyalások körülbelül másfél óra hosszat tartottak.

azután ismét összeült a kisantant konferenciája, amelyről hivatalos je- lentést holnap fogunk közzétenni.

— Fényes nappal betörők fosztogattak Kiskunfélegyházán. Kiskunfélegyházáról jelentik: Vasárnap a déli órákban betö- rök hatoltak be Práger Sándor vaskeres- kedő boltjába. A háztetőn át ereszkedtek le az üzlethelyiségbe s onnan több ezer pengőt és vasárut zsákmányoltak. A csendőrség föltétele szerint a tettesek a fővárosból jöttek Kiskunfélegyházára.

— Tizenöt ezerrel csökkent a debre- ceni választók száma. Debrecenből jelentik: A debreceni választókerü- letnek eddig 43.000 választója volt, az új névjegyzékbe pedig 28.000 vá- lasztót vettek fel. Miután törvény- hatósági bizottsági tagokat, ügyvé- deket, akiknek választói jogosultsága nem vitás, szintén kihagytak a név- jegyzékből, másrészt szerepelnek benne teljesen frásztudatlanok, előre- láthatólag a névjegyzék elleni fel- szólamlások száma tekintélyes lesz.

ÜTLEVÉL fényképek azonnal 2 darab rendelésnél darabon **48 HIL.** „PARISI FOTO“ **PARISI NAGY ARUHAZBAN**

Legkellemesebb vacsorázóhely a Metropole kerthelyisége

Rács Norbert halk cigányzenekara.

HIREK

16.000 pengőt és rengeteg dohányárut zsákmányolt Miskolcon a „4-es számú” betörőcsoport

Miskolc, augusztus 21.

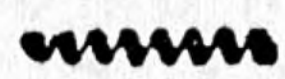
(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szent István-napra virradó éjszaka betörők jártak a miskolci nagytrafikban. Megfúrták a páncélszekrényt és

16.000 pengő készpénzt, igen sok dohányneműt zsákmányoltak.

A tulajdonos korán reggel vette észre a betörést, de eddig nem tudták megállapítani, hogy mennyi a végleges kár, a detektívek és a tulajdonos most készítik el a leltárt. A rendőrség megállapította, hogy minden valószínűség szerint

budapesti kasszafurók

jártak a nagytrafikban, mert a betörést a legmodernebb szerszámokkal követték el: a két méter magas és két méter széles páncélszekrény alatt felbontották a pince boltzatát. Érdekes, hogy a detektívek a kiürített páncélszekrény belsejében vésővel bekarcolt 4-es számjegyet találtak. A miskolci rendőrségnek az a kisse romantikus feltevése, hogy ez a számjegy vagy a repülő betörőcsoport „névjegy”, vagy pedig azt jelenti, hogy ez a negyedik vidéki betörés, amit mostanában elkövettek. A miskolci rendőrség rádiogramban értesítette az ország rendőrkapitányságait a vakmerő betörésről.

— Autóbaleset érte Németországban gróf Takács-Tholva József képviselőt. Közülük jelentik: Gróf Takács-Tholva József képviselő, a magyar frontarcos szövetség elnökeinek autója Mainz mellett az országút kanyarodójában egy váratlanul szembejövő gépkocsit akart kikerülni. A gépkocsi az árokba fordult és lökneműt, de utasainak nem történt baja.

— Halálozás. Dr. Bulissa Károly budapesti ügyvéd, a tót nemzeti mozgalom régi harcosa, tartalékos tüzérszázados, a Fehér Ház Bajtársi Egyesület és a Honteret gazdasági szövetség jogtanácsosa, e hó 20-án reggel elhunyt. A daliás természetű, szeretetreméltó, kiváló ügyvéd a főváros előkelő társadalmának ismert és közszeretett örvendő tagja volt. — Bíró Pál ny. miniszterelnökségi miniszteri tanácsos felesége, Julianna halálának Szent István-napi évfordulója alkalmából az elhunytak barátjai és tisztelői a farkasréti sírt díszesen felvirágozták. — Onda Mária Louise szerzetes-tanítónő életének 27-ik évében Boldogkőváralján elhunyt. — Polonyi Miksa, a volt Polonyi és Török cég beltagja, életének 60. évében hirtelen elhunyt. Temetése kedden d. u. 3-kor lesz a rákoskeresztúri temetőben. Az elhunytban Polonyi György hírlapíró édesatyját gyászolja.

— Művészi síremlékek Eichbaum-nál, V. Rudolf tér 3.

— A Dunába fulladt egy szobi kispap. Esztergomból jelentik: A Duna pilismaróti partjára jöttek át fürödni a szobi lazarista rendház növendékei. Az egyik kispap, a 23 éves Apáti József, a Dunába fullt.

— A mesterséges világítás fejlesztői már rég igyekeztek, hogy megtérítsék a fényt, amely leginkább hasonlít az eltűnt napfényhez. Eredményt csak a legutóbbi idők hoztak, amikor magyar tudósok kísérletet bebizonyítottak, ha az izzólámpa búróját nagyon ritkán előforduló drága nemesgázzal, a Kryptonnal töltik meg, akkor sugárzóan fehér fényt ad az izzólámpa és ráadásul kevesebb áramot is fogyaszt. Ha tehát lámpája az új Tungstám Krypton, úgy fényárban a akása, mégsem több a fény árak!

Svábhegy
legújabb látványossága Karthausi út 7. sz.
ÜDÜLŐHÁZ
Fogaskerekű állomás mellett Fürdőszobás, délfelkésztű teraszos szobák. Ragyogó kilátás Ósárkban. Hideg-melegvíz, központi fűtés. Tel. 165-513, 165-405

Nyaralás után mindent Kulcsár és Hupperthez

BOROSTYÁN

Simor Miklós emlékének

Az eső mindennap öntözi,
mégis hervad már síródon a virág,
bódító szekfűk, baljós krizantémok,
ájult szépségükben sajtó azalcaék.

A virág harmadnapra meghal,
csak a borostyán komorló zöldje friss
s derűt tarkáz a süppedő homokra,
virág-tetemre és a sírhantodra is.

A borostyánt ugye, hogy szeretted,
azt mondtad egyszer: rideg férfi-virág,
halottas illatú, gyeheenna-ízű,
de rontásától szebbé lesz a világ.

Mindenütt, mindig azt kerested,
azért vonzott ölebe minden örvény.
Azt hitted rabszolgád az elem és a gép;
nincs lázadás: a sebesség a törvény!

Ezért hajszolt és üldözött a láz
és bujtogatta vágyad lepke szárnyát
s hiába mosta homlokod a szél,
szemed öblében lobogtak a fáklyák.

Úgy repültél a hír-virág után
kocsid s szíved el-el hagyta a földet,
a távirópóznák fásorja összefolyt,
de te csak szálltál, szálltál egyre feljebb.

És most, ahogy fiús daccal megállsz
a cél előtt, a fényességek ormán,
lezárt ajkadon mosoly játszik és
a homlokodon véres a borostyán.

Márjás Viktor

— Egyetlen községi mandátumot sem tudtak szerezni a nyilasok a gyöngyöskörnyéki 24 községi választáson. Gyöngyös környékén vasárnap tartották meg a 24 községben a képviselőtestületi választásokat. Ezúttal vettek részt először a képviselőtestületi választási harcban a nyilasok. A választások eredménye: 4 községben minden mandátumot a kisgazdák, 6 községben a nemzeti egységpártiak, 1 községben pedig a kereszténypártiak nyertek el. A többi községben a képviselőtestületi tagok számának fele a Nep-ből terődik össze, a többi mandátum megoszlik a kisgazdák és a kereszténypárt között. A nyilaskeresztesek 24 községben egyetlenegy képviselőtestületi tagot sem tudtak behozni.

— Leégett egy ház a Homok uccában, két lakója és egy tüzoltó megsebesült. Szombaton este kigyulladt a Homok ucca 7. számú ház. A lakók nagy része nem tartózkodott otthon, a tüzijátékot nézték, a tüzoltókat később értesítették és így mire az oltáshoz fogtak, a tető teljesen leégett. Kápolnás Ödön tüzoltó és két lakó, Valmicsék János és Stiglitz Ferenc könnyebben megsebesültek. Mindháman azon fáradoztak, hogy az emeleti lakók veszélyben forgó holmijait kihordják az uccára.

— Százados és mérnök autókarambolja. Vasárnap délelőtt a Várfok ucca és Vörömező ucca sarkán a BO 108 rendszámú kéktaxi összeütközött az AF 483 rendszámú magánautóval, amelyet Hertey Gyula százados vezetett. A taxiban Virányi Guidó mérnök ült. A taxiban Virányi vetkeztében a két autó erősen megrongálódott, minden ablaka betört és a szélhulló üvegszilánkok megsebesítették a századost és a mérnököt.

— Abházában speciális diétás osztály van a »Residenz« híres konyháján, ahol orvosi előírás szerint készítik a finom és könnyű fogásokat.

**Nyaralásból hazajöttem
Első dolgom Ditrichstein**
Irt — takarít. 14-16-55

— Véres szurkálás a soproni Zöldfa-vendéglőben. Sopronból jelentik A Reggel tudósítója: Vasárnapra virradó éjszaka ittas társaság vonult be Vaszarics Dezső Zöldfa-vendéglőjébe. A társaság egyik tagja, Szalai Péter, mulatozás közben egy üveget a földhöz vágott. Vaszarics erőlesen rendre intette vendégét, majd kiutasította a vendéglőből. Szalai kikérte magának az erőlyes hangot, mire Vaszarics Pálfi Ferenc nevű csapósával együtt erőszakkal akarta kitaszkolni Szalait a helyiségből. Szalai verekedés közben kést rántott, hasbaszúrta a vendéglőt, majd leszúrta Pálfi csapost is. Vaszaricsot haldoklóra, Pálfit pedig súlyos állapotban vitték kórházba. Szalait letartóztatták. Azzal védekezik, hogy önvédelemből ragadott kést, mert Vaszarics és Pálfi rátámadtak.

— A 40. osztályosorsjáték 5. osztályának befejező főhúzásai holnap, 23-án kezdődnek és egy hónapig tartanak. Ne mulassza el a megüjtési összeget: $\frac{1}{8} = 3.50$, $\frac{1}{4} = 7$, $\frac{1}{2} = 14$, $\frac{3}{4} = 21$ pengő, ma vagy holnap, a húzás kezdete előtt befizetni, különben minden joga elvész.

— Szeget tettek a péknyerébe — család miatt letartóztatták őket. A főkapitányságra az utóbbi időben sok panasz érkezett pékektől, akiket furfangos módon akartak megszarnolni. Szervezett társaság alakult, amelyik a péksüteményekbe szeget, zsineget és egyéb holmikat tett, azután tagjai elmentek a pékekhez és hallgatási díj fejében különböző összegeket kértek. A főkapitányság ebben az ügyben már az egyik tettet letartóztatta. Most előállították Fülöp Lászlót és Kis Józsefet, akiket család címén letartóztattak.

— Öt betörés miatt letartóztattak két fiatal fodrászsegédet. A főkapitányságon letartóztatták Szűcs Ferenc 19 éves és Garai Károly 20 éves fodrászsegédeket, akik öt üzletbetörést ismertek be.

ANGOLT tanít
Londonban élt ujságíró.
Külön-óra 1.50 pengő
Telefon 290-168.

— Szívenlőtte magát Heves fiatal állomásfőnöke. Gyöngyösről jelentik A Reggel tudósítója: Pápay András, Heves állomásfőnöke, vasárnap délután szívenlőtte magát lakásán. A pályaudvari tisztviselők figyelmesek lettek a lövés zajára és felrohantak a 37 éves MAV főtisztviselő lakására, ahol Pápay holtan találták. A esendőrség felkérésére a MAV azonnal bizottságot küldött ki, amely megállapította, hogy a hevesi vasúti állomás ügymenetében semmiféle rendellenesség nem történt. Így valószínű, hogy Pápay András gyöngyöshatatlan betegségé miatt végzett magával. Az állomásfőnököt felesége és hétéves gyermeke gyászolja.

Fáklyásmenet ünnepelte a Svábhegyen Friedrich Istvánt

(A Reggel tudósítójától.) István-napján a Keresztény Ellenzék szervezetei Friedrich István tiszteletére

fáklyásmenetet

rendeztek, élükön dr. Csapó Ferenc ny. rendőrkapitány üdvözölte Friedrichet. A hívek csak azt a harcost szeretik igazán — mondotta válaszában Friedrich István — aki a közéletben nem a saját érdekét nézi. Ezt a szegény országot nász esztendeje folytonos belpolitikai küzdelmek sorvasztják, mert

rengeteg a stréber, aki a polgárok hátán akar felkapaszkodni az uborkafára.

Sok kiábrándító, sőt undorító jelenség dacára hiszek olyan új magyar világ eljövételében, amelyik a felebaráti szeretet, az igazság, a mindennapi kenyér és a tiszta közélet jegyében fog megszületni.

— Egy amatőrpilóta súlyos balesete. Szilágyi Sándor 32 éves amatőr vitorlázó repülő kényszerleszállást akart végezni vasárnap a Horlthy Miklós út 42. számú telken. Szilágyi rosszul landolt: a gép orrával érte a földet és felborult. A fiatal repülő súlyos belső sérüléseket szenvedett. A Margit-kórházba szállították.

— Letartóztatták az »önbetörő« rt. igazgatót. Spiegel Márton részvénytársasági igazgatót és Véghe Zoltán magánhivatalnokot — mint a lapok erről már beszámoltak — azzal gyanúsították, hogy önbetörést követtek el Spiegel bűtorvételében és utána felgyújtották az épületet. Mindketten beismerték, hogy önbetörést követtek el és az eltűnt bűtorokat meg is találták Spiegel budakeszi villájában. A gyújtogatást mindketten tagadják. A főkapitányságon Spiegel és Véghe letartóztatták.

— Orvosi hírek. Dr. Domány Imre rendelését megkezdte. V., Bathory ucca 10. H. 5. Tel.: 120-891. — Dr. Bauer Andor fogorvos, kórházi főorvos (IV., Szervita tér 5.) rendelését ismét megkezdte. — Dr. Weinfeld Artúr fogorvos szabadságáról megérkezett. Tel.: 150-485. — Dr. Garbai Pál ideggyógyintézetű igazgató-főorvos, szabadságáról visszaérkezett. Telefonbejelentés: 11-30-31. — Dr. Völgyesi Ferenc ideggyógyorvos kép. törvényszéki orvos, külföldi úttjáról megérkezett, rendelését folytatja. — Dr. Lac Henrik kórházi főorvos rendelését megkezdte. Új lakcíme: V., Vörösmarty tér 3. H. 3. Tel.: 182-352. — Ifjabb Bónis Ferenc dr. fogorvos szabadságáról visszaérkezett és újból rendel.

Kérje mindenütt a közismerten kiváló minőségű

OMTK = Oemtéká
tejet és tejtermékeket.

ORSZAGOS MAGYAR TEJSZÖVETKEZET
KÖZPONT M. SZ.
Leveleim: Budapest 112. Postafiók 11.
Telefon: 258-840.

A 17 éves gyilkos telefonon értesítette a rendőrséget, hogy áldozata — öngyilkos lett

Veszprém, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Vasárnap délután megszólalt a veszprémi rendőrkapitányság telefonja és egy izgalomtól elfulladt hang jelentette:

— Halló... kérem szépen, Karát Teréz, Radovics mérszáros házvezetőnője öngyilkos lett...

A kirobogó detektívek, akik

Karát Terézt már halva találták,

azonnal megállapították, a mérszáros-mester galambuceai lakásán, hogy a szerencsétlen nem lett öngyilkos, hanem

a mérszárosmester 17 éves alkalmazottja a ház kapujában agyonlőtte.

Később ő maga telefonált a rendőrségre, majd elmenekült. Vasárnap este azonban kézrekerítették és nyomában bevallotta, hogy ő lőtte le Karát Terézt. Azzal védekezett, hogy

csak meg akarta fenyegetni

a házvezetőnőt és a revolver véletlenül sült el a kezében.

— Felhősödés, eső, zivatar... A Meteorológiai Intézet vasárnapi jelentése szerint az óceánról hideg levegő nyomult a szárazföldre. A norvég partok mentén, Németország keleti részén és déli felén, az Albok nyugati felén és Csehszlovákia nyugati részén az időjárás esősre és zivatarosra fordult. Közép-Európa délkeleti felén még tartott a délies meleg légáramlás és az időjárás úgy áll, mint Dél-Európában túlnyomórészt derűs és száraz. Hazánkban is ma reggel általában délkeleti déli légáramlással még derült volt az ég és csak a délelőtti órákban jött nyugat felől egyelőre még csak a felsőbb rétegekben némi fagyolfelhő. A hőmérséklet Kaposváron és Pécsen 21, Budapesten 30, de a nyugati és keleti megyékben csak 28-29 fokra emelkedett, éjjel pedig általában 15-17 fokra süllyedt. A Balaton vizének hőfoka Keszthelyen 25, Balatonkenese és Füzében 23, Siófokon 21 volt. A Dunavíz hőmérséklete 19 fok. Budapesten vasárnap délelőtt a hőmérséklet 28 fok. Várható időjárás a következő 24 órára: A Dunántúlon nyugatira, északnyugatra átforduló, Keleten pedig déli szél. Nyugat felől terjedő felhősödés, helyenként főleg az ország nyugati és északi részén eső, zivatar lehetséges. A hőmérséklet a nyugati megyékben kissé csökken, Keleten még változatlan marad.

— Régekte hűvös napokat ismertek a varázslók, melyek az emberekre lecsúszó vesztélyeket előidézték. A mai kor is ismeri ilyen varázsigét: biztosítás.

— Vakbélműtét után, tragikus hirtelenséggel meghalt Herczeg Lajos miskolci katolikus lelkész. Miskolcra jelentik: A miskolci Erzsébet-kórházban szombaton váratlanul elhunyt Herczeg Lajos, a miskolci alsóvárosi római katolikus plébánia vezető káplánja. A vezető káplánt mintegy egy héttel ezelőtt beszállították az Erzsébet-kórházba, ahol vakbélműtét hajtottak rajta végre. A jótékonyaságáról közismert vezető káplán holttestét a Mindszenti temető kápolnájában ravatalozták fel. A ravatalt ezekre menő meg vette körül és többszáz csokor és koszorú borította. A holttestet beszentelés után Maklára szállítják, ahol hétfőn helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban.

Kerékpárosról a Lónyay-csatornába zuhant és ottveszett egy fiatal tanítónő

Nyiregyháza, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Megrendítő szerencsétlenség történt a Gáva közelében levő Lónyay-csatornában. Kovács Irma fiatal büdöskertmunkás tanítónő, aki barátjának, Kurucz Irénnek vendégeskedett, vasárnap délután harmadmagával kerékpáros kirándulásra indult. A Lónyay-csatorna mellett haladtak a keskeny gyalogúton. Egyszerre Kovács Irma kezében felre-csúszott a kerékpár kormányja s a következő pillanatban

belezuhant a csatornába,

amelyet az utóbbi napok esőzései alaposan megduzzasztottak. Barátjai rémülten rohantak vissza Gávára, hogy segítséget hozzanak, de mire a csúszkával és rudakkal felszerelt falusiak a szerencsétlenség színelhelyére értek, már csak

a húszéves tanítónő holttestét találták meg.

A szerencsétlenség pillanatában a fiatal lány ruhája a kerékpár küllője közé csavarodott, úgyhogy a súlyos alkotmány lerántotta a víz alá s nem tudott menekülni.

— Hatóság elleni erőszak miatt letartóztattak egy részeg társaságot. A Dob uca 34. sz. házában lévő kocsmában mulatott Afra Péter főpallér, Kovács István és ennek két nővére, Mária és Zsófia társaságában. A hangulat már nagyon emelkedett volt, mire a kocsmáros rendőrt hírvolt, hogy a mulatozókat csendre intse. Amikor a rendőr megjelent, Afra Péter nekítámadt és megütötte. A rendőr kardot rántott és megsebesítette támadóját. Kovács és két nővére a rendőr segítségére siető többi vendéget ütötte. Mind a négyüket előállították a főkapitányságra, ahol hatósági közeg elleni erőszak miatt letartóztatták őket.

Vitéz Makay Miklós levele A Reggel-hez a Koháry uccai éjszakai verekedés ügyében. »Tekintetes Szerkesztőség! Tisztelettel arra kérem a szerkesztőséget, szíveskedjenek az engem ért orvtámadás alkalmából A Reggel mult heti számában »Megtámadta és véresre verte két nyilas-jelű fiatalok kiálló fiatal-ember vitéz Makay Miklós doktort, kereskedelmi és iparkamara titkár vasárnap éjszaka a Koháry uccában« című riporttal kapcsolatban, amely összes lényeges részleteiben a valóságnak tökéletesen megfelel. Az alábbi kisebb helyreigazításnak helyet adni. Tévedésen alapszik, hogy én az orvtámadók által engem ért inzultus alkalmából az orvtámadóknak bemutatkoztam, vagy pedig előtűnik magamat megneveztem volna. Ugyancsak tévedés az is, hogy én keresztyén frontarcos és vitéz voltomra való hivatkozással igyekeztem volna az inzultusokat leszerelni. Mindössze rendreutasítottam a támadókat, akik zsidónak néztek és ezek az első rendőri igazoltatás során tudták meg kilettemet. Ettől a kis tévedéstől eltekintve, A Reggel cikkének mind tényközlései, mind beállításai a valóságnak teljesen megfeleltek. Kiváló tisztelettel dr. vitéz Makay Miklós.»

Egybeolvasztanak több bécsi biztosítótársaságot

Bécs, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) A német biztosítói hivatal Bécsbe küldött vizsgálóbizottsága befejezte munkáját és ennek eredményeként legközelebb az eddigi ösztörök biztosító vállalatokat a birodalmi kormány egybeolvasztja vagy megszünteti. Ez az egybeolvasztási folyamat már eddig is számos vállalat megszüntetéséhez vezetett, de bizonyosra veszik, hogy a Generali, az Adria és az Anker továbbfolytatják üzleti tevékenységüket.

— Porrá égett egy nagy olasz selyemgyár. Milánóból jelentik: Sondrióban az éjszaka hatalmas tűzvész pusztított, amely teljesen elhamvasztotta a Fossati selyemgyárat. Az anyagi kár több mint hétmillió líra.

— Elgazdolt a vonat két gazdálkodót. Jászberényből jelentik A Reggel tudósítója: Bárdi Pál és Arvai Miklós tápióbicskei gazdálkodók a jászberényi vásárhől hazafelé indultak az országúton. A nagykötői vasútvonalnál Arvai át akart szaladni a leeresztett sorompó alatt, a közeledő vonat előtt. Bárdi uőnaugrott, hogy visszarántsa. A gyorsvonat azonban már odaért. A mozdony levágta Arvai jobb lábát, Bárdit pedig hatalmas ívben az országútra dobta. A mentők mindkettőjüket a jászberényi kórházba szállították. Arvai állapota életveszélyes.

Egy kecskeméti társaság halálos csónak-kirándulása a Dunán

Dunaföldvár, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Vasárnap délután halálos szerencsétlenség áldozata lett egy kecskeméti kiránduló társaság fiatal hölgytagja Dunapataj mellett. Korán reggel mintegy 30 főnyi jókedvű csoport indult el autobuszon Kecskemétről a Duna mellé. Ahogy megérkeztek, úszóruhába öltöztek és vidám fürdőzéssel töltötték az időt a napfényes Dunán. Zabránczki József 24 éves kecskeméti tisztviselő ladikot bérelt és Sipos Irma 23 éves tanítónő és Kóródi Éva 19 éves kecskeméti úrilányok társaságában átevezett a Duna másik partjára. A csónak, úglátszik, lyukas volt, mert mire átértek, félig megtelt vízzel. Estefelé azért mégis a rossz csónakon indultak vissza, mert azt hitték, hogy az egésznapos vízben állástól eléggé megduzzadt a csónak fája s most már biztonságosan evezhetnek vissza az autobusz körül gyülekező társaságukhoz. A ladik a Duna közepén lehetett, amikor Zabránczki rémülten látta, hogy a csónak

félig már útra megtelt vízzel. A halálra rémült nők sikoltozni kezdtek,

de a túlsó parton fürdőző társaság tagjai azt hitték, hogy a ladik utasai csak tréfálnak. Akkor ugráltak csak be a vízbe, hogy segítségükre siessenek, amikor a csónak már

el is merült s mindhárom utasa a vízbe zuhant.

Sipos Irma nem tudott úszni, Zabránczki József és Kóródi Éva is gyöngye úszók voltak, a szerencsétlen Sipos Irma rögtön

elmerült

s két másik társát is eszméletlenül vonszolták partra.

— Megrúgta a ló, súlyosan megsebesült. Komáromból jelenti A Reggel tudósítója: Lóvásár volt vasárnap Komáromban és Cseryni Miklós esendőfőhadnagyot, miközben az egyik lovat mustarálta, a ficánkoló ló oly szerencsétlenül rúgta meg a fején, hogy eszméletlenül esett össze. Súlyos sérülésével Budapestre szállították.

— Felszentelték Pestszentlőrincen a »Szent István jubileumi templomát«. Szombath délután felszentelték fel Pestszentlőrinc-Szemeretelepen a »Szent István jubileumi templomát, amelynek építési költségeit a hívek adományaiból gyűjtötték össze. A felavatás szertartást Wimmerth Béla pápai prelátus, pestszentlőrinci plébános végezte fényes segédlettel.

Utolsó nyári különvonatunk augusztus 27-én INDUL Svájcba, Itáliába, Jugoszláviába! Részvételi díj: 171.- pengőtől.

Tündérszép Dalmácia! 10 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza Ragusában (vasúttal és hajóval) v. P 199 Spalatóban

Végig Jugoszlávián 10 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza 1 nap Zagreb P 229 2 nap Spalato 3 nap Ragusa 1 nap Sarajevo 1 nap Belgrad

Jugoszláv tengerpart és hegyvidék! 10 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza Bakarban P 119 Krikben P 139 Novi Vinodolban P 161 Hvarban P 159 Crikvianicában P 176 Rogarska Slatina P 197 Plitvicka Jezorában P 163 Korulában P 247 Kupariban

Végig Olaszországon! 13 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza 2 nap Venezia P 239 2 nap Firenze 3 nap Roma 1 nap Napoli 5 nap Capri

A Garda-tó és a Dolomitok! 13 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza 2 nap Venezia P 259 1 nap Verona 6 nap Riva 4 nap Cortina d'Ampezzo

Naplényes strand, azurkék tenger! 2 hét minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza St. Margherita P 189 Abbazia v. P 197 Lovrana P 209 San Remo P 209 Alassio v. P 237 Ospedaletti Indulások: augusztus 27.

Nyarutó a Dolomitokban! 2 hét minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy és autobuszjegy oda-vissza 4 nap Cortina d'Ampezzo P 297 3 nap Ortisei 4 nap San Martino di Castrozza 3 nap Venezia

Felsőolaszországi tavak! 13 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyv. jegy oda-vissza 2 nap Venezia P 249 3 nap Gardona 3 nap Bellagio 5 nap Pallanza Indulás: augusztus 27.

Svájci körutazás! 14 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza 2 nap Zürich P 289 3 nap Luzern 5 nap Interlaken 2 nap Bern 2 nap Genf Tetszésszerinti indulással

KÉT HÉT SVÁJCBAN! Minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza OLASZORSZÁGON KERESZTÜL Interlaken (569 m) P 269 Chateaux d'Oex (961 m) vagy P 279 Villars (1254 m) Adelhoden (1400 m) vagy P 289 Montreux vagy Pontresina (1803 m) Zermatt (1620 m) vagy P 299 St. Moritz (1760 m) vagy Kamdersteg (1169 m)

Svájci alpesek — olasz tengerpart 13 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza 7 nap Interlaken P 299 6 nap Lido-Venezia P 289 7 nap Zermatt 6 nap Abbazia Indulások: augusztus 27.

Nászút! 10 teljes penzionnap, minden mellékköltséggel és III. o. gyorsvonatjegy oda-vissza 1 nap Venezia P 199 3 nap Firenze 5 nap Rima

A Reggel rossz filmet nem dicsér, bírálatát kizárólag a közönség érdeke és nem a mozisok üzletei irányítják!

* 1/2
„Négy férfi,
egy nő“
Loretta Young-
film
a Scalaban
Elég érdekes!

Az újja alakított és új rezsim alatt megnyitó Scala-színházban idény-nyitó darabként egy Loretta Young-filmet látunk, amelynek témája némileg a »Bengáliai lándzsás« és a Balaklava emlőiből táplálkozik, bemu-

tatván egy koloniális szolgálatot teljesítő angol ezredest, akit egy állítólag részegen kiadott parancsa miatt a hadbíróóság lefokoz. Négy fia van az ezredestnek, az egyik ügyvéd Londonban, a másik egyetemi hallgató Oxfordban, a harmadik a washingtoni követség titkára, a negyedik pilótatiszt. Izgatottan várják haza az apjukat, aki magával hozza egy kis táskában összes bizonyítékait ártatlanságáról, de mielőtt még a bizonyítékokat fiainak átadhatná, titokzatos kezek saját otthonában kioltják életét és elrabolják az okmányokat. A négy fiú most elhatározza, hogy szétrebbennek a világ négy tája felé és újra beszerzik a bizonyítékokat apjuk ártatlansága mellett. Ki is derítik, hogy apjuk egy fegyvergyár alattomos hadjáratának áldozata és Buenos Ayrestől Bombayig terjedő széleskörű nyomozás útján — amelynek folyamán egy elrejtett óceáni sziget fegyvergyári főhadiszállásán tanui vagyunk egy határtalanul izgalmas tömegszérlési jelenetnek, amelyben géppuskával kaszálják le a mexikói felkelő vezér rossz tetteivel felszerelt tömegeit — meg is szerzik az összes bizonyítékokat, dacára annak, hogy mielőtt egy tanút sikerül kézbekaparintaniok, az illetőt »titokzatos kezek« azon nyomban elteszik láb alól. A nyomozásban persze élénk szerepe van Loretta Youngnak, az egyik fiú menyasszonyának, akik végig kedvesen esetlen, mint nyomozó, nem mulasztván el, hogy ugyanakkor azért izgalmasan csábító legyenek. A film végjelene, amikor a négy fiú és a kis Loretta Young az angol király fogadásáról távoznak (csak azt a jelenetet látjuk, amikor hátrálva kilépnek öfelsége szobájából) és boldogan és vidáman egymásba karolva masszíroznak ki a testőrök sorfalai között, kezükben az apjukat rehabilitáló Viktória-rend tokjával — felemelő és nagyon hatásos.

Nagyon jó film, úgynevezett gengszter-film, amely a híres amerikai G-manek (Government-men-ek) halált megvető harcát tárgyalja a Dewey föltámasztás dítől azóta már réggen hidegre tett newyorki gengszterhordák ellen. James Cagney játssza a főfőszerepet az egyik detektív szerepében (a fiatalember Amerika könnyűsúlyú bokszbajnoka volt) rokonzenészen, kellemesen és hatásosan. A női főszerepet Ann Dvorakra bízták, aki Joan Crawford-szerű jelenség, lelkes, fiatal, kifejező arc, még szép is, ha akarom. A film izgalmas, érdekes és legfőbb érdeme az a rajta végigvonuló lírai humor, amely az igazán idegpatanásig feszült lövöldözési és öldöklési, bankrablási és rendőrgengszter-csatajeleneteket feloldja.

*
„4 két fegyver“
Atrium, Kamara
Nagyon amerikai...

gignézhetünk egy úgyszólván tévedésből kitért fegyvereladást. A film gyermekrablással, politikai bosszúval és kincsei-

A KÉTLELKŰ EMBER

Gyönyörű francia filmet láttunk az Urániában. »A kétlelkű ember« a címe, Raimu és Pierre Blanchard játsszák a főszerepeket. A franciák utóérhetetlenek abban, ahogy a bűnügyi film magával ragadó iramát, lélegzetelállító feszültségét apró lelki finomságokkal és kifejező művészi árnyalatokkal összehangolják. Detektívdráma és lellettfilm művészet, bűnügyi izgalom és mélyenjáró lélekrajz, a kalandorfilmek lüktetése és a meghasonlás ábrázolásának megrázó ereje — ezek azok az elementes alkotóelemek, amelyek esodálatosan harmonikus és fölemelő művészi egészébe olvadnak össze a francia rendező kezében.

A kétlelkű ember, a bűnügyi dráma hőse, nem pokollan ravasz és ördögien ügyes gengszter, nem is boxolófenomén, lovas hős, vagy céllövőhajnok, hanem evikeres, lombán mozgó, vidéki kispolgár, aki a kereskedői becsület és egy patricius-család ősi hitelének leple alatt apróbb-nagyobb orgazdatulajdonosokkal foglalkozik, betörőket foglalkoztat és díjaz szabott áron. Egy örült pillanatában szívenszúr és meggyilkol egy erőszakos zsarolót. Más üli le helyette a hétesztendő büntetést, de amikor az ártatlanul elítélt varga kiszabadul a fegyventelepről, fel-

ébred bene, az igazi bűnösben, a lelkiismeretfurdalás.

Túláságon jóságú, megértő és nemeslelkű a helyette szenvedett csizmadlához és ez a jóság okozza vesztét... Nem az elképesztően ügyes, nagyvonalú bűnöző bukását látjuk, hanem azt, hogy a vidéki, piszkos és óvatos orgazdának föléje emelkedik szörnyű bűne: a nemesak lelki züllöttséget és durvaságot, de mindenesetre bizonyos fajta erőt és bátorságot is igénylő gyilkosság. A kispolgári bűnöző, aki szíve szerint tulajdonképpen békésen bitorozgató, családjáért élő touloni adófizető polgár, összeomlik véres tettének súlya alatt, — ez a dráma. Iramából, feszültségéből, megrázó és fölemelő hatásából érezzük: a legigazibb dráma.

Raimu, a címszereplő, nagy művész, a Charles Laughtonok és Harry Baurok kiválasztott fajtájából való. Nem olyan igénytelen és nemesen egyszerű eszközökkel dolgozik, mint ezek, de talán éppen ezért színesebb és változatosabb egyéniség. Pierre Blanchard már többször — legutóbb Raszkolnyikov szerepében és a »Táncrend«-ben — meghódította a budapesti közönséget. Egy-egy pillantásával, nézésével, mozdulatával, fojtott, forró és szenvedélyes érzéseivel most is méltó önmagához. »A kétlelkű ember«-t holnap, kedden mutatja be az Uránia.

ásással kezdődik: színesen és érdekesen, de azután elbágyad és a bűnügyi filmek izgalmas feszültségét felváltja az érzelmességtől csöpögő, szólamoktól dagadó, krokodilkönyveket hullató amerikai giccs. MacLeyten és Peter Lorre játssza a két

főszerepet, előbbi egy ártatlanul elítélt fegyvenec, utóbbi egy minden porcikájában züllött gazfickó. Nagy színész és lebilineselő egyéniség mind a kettő, de timonadéból ők sem tudnak — skót whyskít főzni.

* *
„Dzsungel szerelem“
City—Omnia
Szép, színes felvételek

A közönség nem csalódik: a fiatal és csinos repülőtiszt társával, a kedélyes angolszász humor képviselő rádiós bajtársával viharba kerül a déltengeri szigetcsoportok fölött, miközben egy elvesztett pilótatársa után folytat kutatásokat, »landolni« kénytelen, landolás közben a gép összetörik és a két fiú a világtól elvágyva minden érintkezési és menekülési lehetőség nélkül az élve eltemetettek sorsára jutna ezen a látszólag lakatlan korallszigeten, ha — a dzsungelből hirtelen elő nem toppanna, mellettől a combja közepéig egy darab tigrisbőrbe öltözött, — nos, ki más, mint Dorothy Lamour, a Tarzan-filmek híres dzsungelszépessége, aki leomló hajsátorával és meztelen lábszáraival egy, a hollywoodi műtermekben feltalált és szabadalmaztatott dzsungelszepszépített szervíroz az európai kultúrából sehsülten idepottyant angol pilótáknak. Dorothyt ebben a legfrissebb dzsungelfilmben Turának hívják és baráti kísérgetéhez tartozik egy elragadó kis orosz-lánkölyök, valamint Gaga, a középkorú himorángutáng, aki — a komikus műfajt képviseli a storyban és mint ilyen, Dorothy Lamour mellett egyik legfőbb és legesi keresőbb szereplője a filmnek. Minthogy a téma kiindulópontja sem hoz sok újat, — civilizált repülő civilizálatlan szépséggel kerül össze és egymásbaseretnek — a kifejlődésben is mindössze annyi az új, hogy a szomszéd sziget oxfordi egyetemét végzett maláj királya gyűlöli a »fehér ördöge«-ket és ezért a karmaiba került elvesztett repülőt feláldozza népe szent állatainak, a krokodil-soknak, mely szertartáshoz az általa személyesen hínnotizált Dorothyt használja fel celebráló papúnak. Ez a sors várna az újonnan érkezett két

pilótára is, de kissé hajánál fogva előráncigált deus ex machina-ként a vulkánikus barlang, ahol a krokodiláldozatot végre akarják hajtani, földrengés következtében összeomlik és barátaink megmenekülnek.

Közben repülők és hadihajók keresik a két eltűnt repülőt s menyasszonya, valamint annak edesapja rájuk is találnak a szigeten. Örömteljes üdvözlés, mintha a szabadítók csak vikendlátogatásra érkeztek volna, miközben Bob, a repülőtiszt, bemutatja egymásnak menyasszonyát és Turát, a vad leányt. »Ez itt Tura« — mondja a menyasszonyának, mire a menyasszony Fifth-avenuei közvetlenséggel csi ki a bemutatkozásnál szokásos üdvözlést: »How do you do, Tura?« (Felelmi a rendező fizetését, sürgősen!) De ettől es ehhez hasonló igazán csak kisebb komikumoktól eltekintve, a felvételek gyönyörűek: méltóztassanak elképzelni a déltengeri miliót elejétől végig színes felvételekben! Ilyen színi tengeret, ilyen napfelkeltét és naplementét és ilyen káprázatos színképben tobzódo vegetációt filmen még nem láttunk!

Szeptember 1-én kezdődik az Őszi Lakberendezési Vásár Országszerte megkezdtek a féláru utazást biztosító igazolványok árusítását

Szeptember 1-én kezdődik az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár, amely ezúttal 12 napig tart. A városligeti Iparcsarnok, a mögötte lévő Kisesarnok és a külső terület egy része szolgál a vásár helyül. 31 kis- és középipari szakma vonul fel a nagyszabású vásáron, hogy pontos tájékoztatást nyújtson az érdeklődőknek mindama újdonságokról, amelyeket a lakberendezési és háztartási ipar csak produkált s hogy egy nagyszabású asztalterítési, főző- és befőzési verseny keretében rengeteg tanulságot nyújtson a háziasszonyoknak. A vásár alkalmából a vidéki közönség féláron utazhatik Budapestre, már e hó 29-től kezdve. A féláru utazást biztosító igazolványokat szerdától kezdve már országszerte árusítják a menetjegyirodáknak, a kereskedelmi és iparkamaráknak, ipartestületeknek, pénzintézeteknek, sok nyílt árusítási üzletben és a nagyobb

Már részletesen méltattuk a legújabb magyar filmet, amely Gál produkciójában és a tehetséges Kelti rendezésében megítélésünk szerint igényt tarthat arra, hogy a legjobb magyar filmek közé sorozzák. A film azóta már igazolta is véleményünket, mert napról-napra zsúfolt házak mellett kerül színe a Fórumban. Kirobbanó, komoly, igazi siker! Vidám, derűs és színpompás a Borsosa és a kitünő szereposztás egyik legfőbb érdeme, hogy a magyar filmeknél a hollywoodi kiállítását egyedül pótoló humor, a legnagyobb komikus tehetségeinkkel van képviselve. A szereplőkről már a mult heten írtunk, most csak annyit: Maly európai mértékkel mérve is, legelsőrangú. A kitünő szövegkönyvet Orbók Attila írta és a dallamos muzsikát Sándor Jenő komponálta. Szeretjük és szeretjük ezt a remek kis magyar munkát!

* * 1/2
„Borsosa
Amerikában“
Forum
A legjobb
magyar filmek
közé tartozik

* 1/2
„Annequin“
Crawford-film
a Corsoban
és a Décsiben
Meg lehet nézni!

Joan Crawford, akinek Franchot Tone-tól való elválását éppen az elmúlt héten tették közzé Hollywoodban, ugyanolyan ünneplésesen, hivatalos formák között, mint ahogyan annakidején egybekelésüket bejelentették, éppen akkor forgatta ezt a filmjét, mikor Hollywoodban jirtam. Az egész filmszakma élénk érdeklődéssel várta, hogy milyen lesz annak a szereposztásnak az eredménye, amely az amorozó szerepbe a kitünő jellemzésű Spencer Tracyt ültette be. Tracy a legmegbecsültebb színésze Hollywoodnak, férfiasan egyszerű játékmódora s közvetlen emberi jellemtulajdonságai révén. Valószínűleg ez a meg gondolás vezethette a szereposztást, amikor végérvényes és igazi szerelmeként a kedves, komoly, telőtől talpig férfi Tracyt állította szembe egy scharinózottan edes székszipilú gigoló-lípussal. Hogy a megbízhatóság, a lélekbeli lelkedezt, véresen komoly férfiszerelem győzzön a brillantinosan hullámos, dús frizura, a csinos arc, a jólszabott zakó, de az üres lélek felett. Hát győz is! Az ellen van csak kifogásunk, hogy a filmben minden valaha eljátszott amerikai társadalmi darabból van egy-egy ismert jelenet, s így nincsen olyan etappja a »műnek«, amelynek egy-egy pontján el ne andalognánk, illetve el ne álmosodnánk. Crawford elragadó, főleg miatta érdemes és szabad a filmet megnézni.

Kifogástalan úrinő újonnan berendezett
uxus'akását megosztaná
kifogástalan úri dámmával.
Erdőkldés 3-4 között telefonon: 166-982.

Reggeli levél

Kis hadnagyok

Ezen a zenétől és zászlóktól lángoló Szent István-napi délelőttön, — amely nemzeti ünnepnapj jellegében, mintha egy »Quatorze Juillet« öntudatos örömteljeséggel és szívből jövő lelkesedéssel ivódna fel évről évre s egyre inkább a pesti néphez — meg voltam hívva Ludovika Akadémiánk hadnagyavatató ünnepélyére. Százötven pompás magyar fiatalember, százötven ifjú hadnagy úr varrhatta fel ezen a napon először a »legnagyobb« katonai rang első aranyesillagát a parolijára, — igen, a legnagyobb katonai rangét, mert hiszen hány-szor hallottam egykori magas parancsnokaimtól, Lukachich altábornagy úr öccsellenciájától, ilencefalvi Sárkány akkori vezérkari ezredes úrtól, vagy pláne Szahlander alezredes úrtól és vezérkari főnöktől, akinek különben a mai ünnepélyen éppen egy mostohafiát, egy fiatal Bethlen grófot avattak huszárhadnaggyá, sóhajtra és visszafeléményen irigykedve a »Messe«-kben elköltött egy-két vöslauer-vagy gumpoldskirchner-flaska aranyszínű tartalmába bámulva, nem is egy olyan történetet, amely e szavakkal kezdődött: »fiatal hadnagy-koromban...« Nagy parádé ez a mai. Ünnepi díszit öltött a híres akadémia minden legkisebb zeg-zuga, zászlók lobognak, nemzeti színű szalaggal ékesített fenyőgüirlandok díszlik a parkbejáratot, a rokonok, barátok és hozzátartozók ezrei lépik el ünnepi ruházatban és hangulatban az óriási térséget, amelyen a 150 fiatal tiszt néhány perc múlva, a fényes tisztikardot először rántva ki hüvelyéből, égnék emelt karddal fog meg esküdni, hogy »a hazáért mindhalálig fog élni s ha arra kerül a sor, — az eskü szerint — meghalni is! Az éa időmben bizony nem volt ilyen fényes a hadnaggyá avatás. Emlékszem, Biglián, a Monte San Michele 20. honvédhadosztályának szállásán ért utól a hivatalos lapnak az a száma, amelyben még J. Ferenc József öfjelsége kinevezése megjelent. Ezt persze az ember tudta előre, ki lehetett számítani. S az ember szót Zugführer Ledecyknek, a hadosztályfőrsz udvari szabójának, aki aztán szabott két ügyes kicsi zubbonyt, egy tábori-zöldet és egy sötétkéket, — az utóbbit a Trieszthe való esetleges »Absentierung« céljaira... Lelkesítő beszédet sem igen tartottak hozzám. A zászlósok és »hasonállásúak« standjából a tiszti standba való emeléséhez mindössze a parancsértiszt urak, Szinyei-Merse Jenő, jelenlegi NEP-alelnök úr és Velics László, jelenlegi meghatalmazott miniszter úr gratuláltak háltbarátságával, lévén ők is hadnagy rangban, de már Lukachich öccsellenciája csak egy valamivel szívélyesebb »szervusz«-szal fejezte ki gratulációját és Szahlander vezérkari főnök úr mindössze egy »na also«-val üdvözölt, amelyek jelentőségét sem akkor, sem azóta megfejteni nem tudtam. (Tasnády-Nagy András, jelenlegi kormányzó-párti elnök és akkori zászlós urat pedig rágt a sárga irigység, hogy noha két fejjel magasabb lévén mint én, megmaradt zászlósnak és így, ha korán reggel találkoztunk a bigliái parkban, bizony jóelőre

és feszesen kellett szalutálnia, mint rangescsemőnek, nekem, a rangidős hadnagy úrnak. Szép világ volt na, tagadhatatlan.)

Ami első benyomásként legnagyobb hatást gyakorolt rajtam a Szent István-napi ünnepélyen, az: ifjú és idősebb tisztjeink oly magasrendű eleganciája volt. Ertem ezt nemcsak az egyenruha választékosságára, hanem arra a járás-kelés-, tartás-, sőt még arckifejezés- és tekintetbeli eleganciára is, amely tisztikarunk tagjainak megjelenését a szónak valamilyen belsően komoly értelmében teszi hatásossá. Hiszen elegáns volt a régi monarchia tisztikara is, óh, de mennyire! Ugyan ki képzelhetett elragadóbb jelenséget egy fiatal »világos« huszártisztnél a versenyeken békében, vagy egy szőke dragonyos hadnagy úrnál, tavasszal, slendrirozva a bécsi Grabenen?!... De valahogy ebbe a békebeli eleganciába vegyült egy kis lírai könnyelműség, amelynek színe külön irodalma is volt, Pekár Gyula Dodó főhadnagy-novelláitól, »Diplomata« felejthetetlen huszár-karcolataitól, Farkas Imre »kiskadét«-poémám kerestül, — egészen a »Tatárjárás« című angyali Kálmán-operettig, melyben a daliás huszárkapitány úr elfuserálja a manővert a szépséges Riza bárónő kedréért; vagy gondoljunk csak Molnár Ferenc »Farkas«-ára, amelyek első felvonásában két »galíciai lovaskébel« ábrándozik a pesti szabadságon egy üveg Heidsieck (Drapeau American) mellett a szépséges nagykalapú és kiskalapú pesti dámákról, oly plasztikusan kifejezésre juttatván, hogy Óhadnagyságaik bizony valamilyen könnyelműségük miatt kerültek fel a csuesek közé, Sztryjbe vagy pláne Podhajecbe...

Akkor ez is divatos volt: könnyelműnek lenni. Egy-egy huszártiszti híre, — a váradi huszár, Baics Péter báró lóhátas kávéházi vizitjének a története, vagy a Bécsbe különvonaton felrendelt pesti cigánybánda esete — bejárta az egész országot. Ez a regényes vonás már a múlté, ez merőben hiányzik a mai magyar katonatisztnemzedék lelkivilágából. Nem is tudom pontosan megmagyarázni: de már a tekintetük is keményebb, felelősségteljesebb, komolyabb és a lelkem úgy érzi, hogy ez azért van, mert ennek a mi szívünkhez közt drága új magyar hadseregünknek a tisztjei az utolsó csepp vérukig át vannak hatva attól a szent tudattól, hogy ők nemcsak pávadiszként viselik a már nem is aranyos, csak itt-ott arannyal díszített nemzeti hadseregbeli egyenruhát, hanem látható jelképeként annak a kiválasztottságnak, amely őket jutalmazza meg azzal, hogy az »ország és haza« mearvédését hivatásként választhatták maguknak. S az egyenruha, amely karsú derekukhoz simul, — egy hollywoodi filmrendezőnek káprázna a szeme, ha meglátná ezt a sok remek természetű és alakú fiút egyaráton (nem is tudom, hogy fizikailag is hogyan választódhattak ki ilyen tökéletességgel) — mintha még szabásának egyszerűségével is külön bizonyítani akarná azt a komolyságot, amely ezeknek a mi fiatal tisztjeinknek a tekintetében állandóan fénylik. Azt érzem róluik, hogy némán is az eskü szavai zengnek ki belőlük, hogy »hősi és vitéz katonaként élünk és halunk«.

A közönség elhelyezkedett a számára fenntartott helyen és az előkelőségek is elfoglalták helyeiket a dísztribünön. Már vonul is fel az

akadémiai zászlóalj, balszárnyán a vadonatúj egyenruhás, roham-sisakos új hadnagyok százötven főnyi délceg csoportjával. Százötven átszellemült arc, közöttük bizonyára a jövő egyik-másik majdan híressé váló hőseivel, esetleg nagy hadvezérével. Acélfalként sorakozik fel a fiatal tisztinövendékek zászlóalja s a »kis« hadnagyok külön csoportja az emelvényrel és közönséggel szemben. Féltizenegy. A zenekar a Himnuszt intondlja s már meg is jelenik a park bejáratánál, kíséretével, a Kormányzó Úr képviselőletében vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, elvonul az akadémiai alakulatok, a felavatandó hadnagyok, továbbá a tiszt- és tanári kar arvonala előtt, fogadva a parancsnokok tisztelgését. Utána felmegy a díszemelvényre és végighallgatja vitéz Szombathelyi Ferenc tábornok búcsúbeszédét az életbe kilépő fiatal tisztekhez, amelyből csakúgy árad az idősebb bajtárs szeretetteljesége a fiatalabbak iránt:

— A Ludovika ezévi termése Ti vagytok, kedves fiatal bajtársaim! Mi nagy szeretettel és bizalommal bocsátunk ki Titeket a csapatokhoz, legyetek kemény magyar katonák, a magyarok Istene vezéreljen Benneteket!...

Ezután az ünnepélyes eskütétel következett, majd a rangban legidősebb új hadnagy, Faragó László tart esengő hangon beszédet, amelyben bajtársai nevében a legfőbb Hadúr iránti törhetetlen hűséget tolmácsolja. Köszönetet mond a parancsnokoknak és tanároknak, majd szenvedélyes megindultsággal így fejezi be beszédét:

— A Magyar Királyné Ludovika Akadémia, amely a becsületes élet, a hazaszeretet és önfeláldozás iskolája, nyugodtan engedhet bennünket utunkra. Felkészültünk az élet harcára. Igéretünkben a szeretet ég, kardunkban a hála szikrázik, a férfibeület és a nemzetbeület és a szívünkben él a feltámadás örök hite.

Most következik a gyönyörű jelenet, amikor a fiatal hadnagyok hagyományos szokás szerint kardot rántottak és a ludovikás jelmondatot: »a hazáért mindhalálig!« — pecsételték meg fogadal-

mukat. Mintha megannyi égő fénycsóva lobbant volna el, félelmetesen szép jelenet volt. Most következett vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok szövege az új hadnagyokhoz:

— Fényes, gyönyörű szép pálya nyílik meg előttetek, fiatal bajtársaim! Ezen a pályán Ti akkor fogtok bo'dogolni, ha minden körülmények között és mindenáron tetőtől talpig katonák és csakis katonák maradtok, ha a mai élet sokszor zavaros hullámverése nyomtalanul pereg le a Ti katonai erényeitek hatalmas ércfalán. Szeressétek rajongásig ezt a hivatást, álljatok mindenkor a nemzet legjobbjai között. Érezzétek mindazok, akik rátok vannak bízva, hogy minden tekintetben rátermett, kemény, de igazságos, megértő és gondoskodó parancsnokok irányítják sorsukat és akkor meg vagyok győződve róla, hogy a döntő órákban a nemzet fiait lelkesedéssel és ragaszkodással fognak felsorakozni mögöttetek és nincs az a pokol, melyen Ti az örök idők dicsőséges és diadalmas magyar katonáját átvezetni ne tudnátok. A magyarok Istene ebben segítsen benneteket és legyen veletek!

A beszéd mély hatást arat a közönség körében is. Felhangzik a ludovikás induló és megindul a díszmenet a honvédség főparancsnoka és a kíséretében megjelent magasrangú tábornokok előtt, majd a növendékek csapatát bevomának az Akadémiába és a fiatal tisztek elvegyülnek a közönség között, — egyik-másikba négyen-öten is kapaszkodnak, szűlők, testvérek, barátok, majd hogy széjjel nem tépik őket. Mindegyiknek zsebében már ott a nyílt parancs, amely csapatukhoz vezényli őket: ki a kanizsai keréknárosokhoz vonul be, ki a fehérvári tankosokhoz, ki a pesti huszárokhöz, ki a miskolci tüzerekhez... Ahány fiatal, lelkes, komoly arc, annyi szép terv, megadott vagy, dicsőségagel játszadozó álom sugárzik le róluik. A jó Isten segítse valamennyiüket, hogy minden álmuk beteljesedjék!

Egyed tottan

* A Gyöngyösbokrétá, a Szent István-hét szívdobogatóan magyar látványossága, vasárnap este új csoportokkal örvendeztetette meg a Városi Színház zsúfolt nézőterét. A borsárlapújtói bokréta »Szent István tüze« című játékot adták elő, a csornaiak páros verbungost táncoltak, a mezőkövesdiek színpompás aratóünnepet mutattak be. A közönség elragadtatása kísérte a siogárdi szegélytáncot, a hosszuhetényiek »Háromkirályok« játékát, a koppanyszántói üvegesárdást, a derecskei verbungost. Gyönyörű est volt! Büszkéek lehetünk a Gyöngyösbokrétára és Paulini Bélára, akinek tehetsége, buzgalma, lelkesedése ezt a tündérvilágot színpadra hozta...

* Nem lehetett meghosszabbítani Rimacék vendéglátékát. A Fényes-cirkuszban minden este és minden délután óriási sikerrel lép fel a híres kubai Rimaczenekar. A cirkusz a nagy sikerre való tekintettel meg akarta hosszabbítani Rimacék vendéglátékát, de ez nem sikerült, mert a kubaiaknak néhány hét múlva már Newyorkban kell fellépniük. A ligeti cirkusz utolsó tíz előadásán lépnek már csak fel Rimacék.

* Utravaló. Után indult néhány hónappal ezelőtt és máris célhoz ért az elmés elnevezésű »Utravaló«: az új magyar képes idegenforgalmi újság, amelyet Saly Dezső szerkeszt. Amilyen finoman, előkelően, főösleges ígéretes, haigos fogadkozás nélkül indult el útjára, olyan gazdag az az — utraváló, amit az olvasónak ad... Az olvasónak, aki útnak indul, akár Magyarországon tájaira, akár messze idegenbe, kellemesebb útítársat, szórakoztatóbb olvasmányt, elméesebb társalgót és bőleseebb úti tanácsadót nem is tudnánk ajánlani, mint ezt az izléses, ragyogó külsejű »Utravalót!«

A francia EMIL JANNINGS,
a francia CHARLES LAUGHTON

RAIMU

a legnagyobb francia jellemszínész
izgalmas bűnügyi filmje

A KÉTTLELKŰ EMBER

Pierre Blanchar, Madeleine Renaud, Viviane Romance

PREMIER KEDDEN! URÁNIA

Szerdán, 24-én

Beethoven IX. szimfóniája
az Állatkertben

Palesztrina-kórus. Vez.: Komor.

A REGGEL SPORTJA

ARÉNA

A BALATONI SPORHÉT

az idén vagy sikerrel kecséget: a sport több ágában változatos, színes és nagy érdeklődésre számot tartó viadalokat rendeznek *Albrecht* főherceg augusztus 28-án nyitja meg a *Balaton-i olimpiást*, a balatoni kultusz úttörőinek és hangyaszorgalommal dolgozó munkásainak ezt a nagyszerű teljesítményét. Szívügyünk a Balaton és éppen ezért örömmel látjuk, hogy *évről-évre nagyobb lesz a Balaton-i Sporthét is*, amely bizonyos sportágakban porondra szólítja a legjobbakat. *Tormay Géza* államtitkár, idegenforgalmunk atyja a balatoni kultusz legelső harcosa és diadalmas hadvezére már évekkel ezelőtt felfedezte a sport nagy idegenforgalmi jelentőségét és vonzóerejét. Minden évben több tapasztalatot értékesítenek a sportversenyek programjának kibővítésére és *évről-évre fejlődik a balatoni olimpiás sportértéke*.

Tormay Géza kitűnően választotta meg munkatársait: a sporthetek központi rendezője a népszerű és lelkes *Tóth Lajos*, aki tárgyalásai során a legjobb sportvezérek közreműködését biztosította és ezáltal sikerült látványosságokba menő sportatrakciókat létesíteni a Balaton-i Sporthét központjában. *Siófokon* éppen úgy, mint *Balatonfüreden*, *Balatonföldváron* és *Almádiban*.

TIHANY ÉS BALATONFÜRED KÖZÖTTI ÚSZÓVERSENNYEL

kezdődik meg tulajdonképpen a Balaton-i Sporthét. A férfi és női úszók báró Wesselényi Miklós emlékeztetere versenyeken vasárnap *Tihany* és *Balatonfüred* között. Azután *lovások*, *teniszestők*, *automobilisták*, *pilóták*, *motorosok*, *galamblovók* és *vitorlázók* mérkőznek a kitűzött értékes tiszteletdíjakért. A nemzetközi lovasmérkőzéseken nagy versenyekre van kilátás, azonkívül a magyar *spanyol lovasiskola* a lóidomítás csodáit mutatja be. A lovasversenyeknek ki más lehet a főrendezője, mint a kitűnő szakértő, a *lovás Reinhardt*, a magyar lovasport nemesek legkiválóbb, hanem egyetlen rendezője, *Cs. Szabó Kálmán*, aki ha abbahagyta ezt az értékes munkásságát, akkor talán *elsatynulna egész magyar lovasportunk*.

Harminc külföldi vesz részt a *galamblovó*-versenyeken, legjobb vívóink állnak porondra a *Nagy Béla*-emlékversenyen. Az úszóversenyeket *Schubert József*, a Magyar Úszó Szövetség alelnöke rendezi. *A Schubert-családnak* *elvéülhetetlen érdemei vannak a balatoni kultusz fellendítésében!* A kerékpárosszövetség megszervezte a Balaton körüli *kerékpárosviadalt*, a vitorlázók pedig *Balatonfüreden* rendezik a bajnokságot. Ismét felelevenednek a *Balaton-i Kék Szalag verseny* csodás *küzdelmei*, azzal a különbséggel, hogy most *rövid távon*, *áttekinthető módon* *teszik próbára ennek a vérbeli balatoni sportnak a résztvevőit*. A többi között indul *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter, *Ugron Gábor*, *Tuss Miklós*, *Kovács Béla*, *Krayner Arnold*.

Részt vesz az olimpiás főrendező-sében *Máry Dezső*, a MAC síófoki telepének *«főparancsnoka»*, *Lénárd Béla*, *Balatonalmádi igazgatója*, az izig-vérig sportember, *vitész Sebők Sándor*, a yachtosok főtitkára. Az automobilizmus Balatonföldváron tartja nagy parádéját. *Landauer Eduárd dr.*, a KMAC vezértitkára, a magyar automobilizmus közismert

egyik legkiválóbb szakértője vállalta a balatonföldvári versenyek irányítását és ebben KMAC-beli munkatársai segítik. A Balaton-i Sporthétet érdekes társadalmi eseményekkel kötik össze és *Tóth Lajosék* ezen a téren is olyan programot állítottak össze, amely az idén valóban — *meghosszabbítja a balatoni szezont*.

FELKAY FERENC DR. TANÁCSNOK

lesz a *Nemzeti Bajnokság* elnöke. Az illusztris sportembert *hétfőn* este ünnepies keretek között iktatják az elnöki tisztisegbe. A sportszerető tanácsnok elnöki tisztisége valóban nagy nyereség. Csak aztán beesüljék is meg az egyesületek az új elnököt. *Felkay Ferenc* azok közé a sportemberek közé tartozik, akik ismerik és jól tudják, milyen nagy tömegeket mozgat meg a magyar futballsport, milyen nagy nemzeti érték van benne, mennyire szükséges a támogatása, előrehaladása, de jól tudják azt is, mennyi intrika és mennyi megoldásra váró kérdés fódul hétről-hétre az illetékesek elé. Az új elnök olyan *disze* a *Nemzeti Bajnokságnak*, aki érti is a dolgokat, hiszen fiatalabb éveiben maga is aktív sportoló volt, azután mint kultúratanácsnok az *első között volt, aki előmozdította az ifjúság sportolási lehetőségeit*. Állandó meccslátogató, aki tudja és látja, hogy milyen kérdések várnak megoldásra.

A futballbajnoki szezon megkezdődött, lesznek csaták a porondon éppen úgy, mint a zöld asztal mellett, felmerülnek majd problémák, de minden tényezőnek oda kell hatnia, hogy ebben a nagy tömegsportban végeredményben minden intézkedés a sport előrehaladását szolgálja. *Nyusegessék le a kinnvőseket* és szállítsák le a minimumra az *elkerülhetetlen* ki-robbanásokat és izgalmakat.

A SZENT ISTVÁN CÉLLÖVŐ-VERSENY

eredményei már közismertek. A nagy nemzetközi gárdában a magyar céllövők is szépen szerepeltek és azt igazolták, hogy ezen a téren szépen haladunk előre. Most, a versenyek végeztével meg kell dicsérnünk a rendezőbizottságot, amely valóban feladata *magaslatán* állott. A viadal lebonyolítása azt bizonyította, hogy a *magyar céllövősport irányítása jó kezekben van*. Minden elismerés a főrendezőknél, *Hedry Bélának* és *Morvay Zsigmondnak*, a népszerű elnököknek, *ifjú Selmecey Miklósnak* és *Jakab Árpádnak*, valamint *Verbőczy Kálmánnak*, aki egyébként *«vezérkari főnöke»* az egész magyar céllövősportnak.

A HÉT KIEMELKEDŐ SPORT-ESEMÉNYE:

az olasz-magyar Középeurópai Kupa-mérkőzés — *teniszben* és a magyar nemzetközi *teniszbajnokság*. A bajnoki meccsek hétfőn kezdődnek és 28-án kezdődnek. A kupamérkőzéseket *kedden*, *szerdán* és *csütörtökön* tartják meg. A nagy viadalt a *Magyar Atlétikai Club* rendezi a Margitszigeten. A futballprogramból kiemelkedik a *Hungária-Boeckai* mérkőzés, amelynek a hungáriai pályán a színhe-lye. A Ferencváros a *zuglói pályán* játszik az új NB-esapattal, a *ZSE*-vel. *Vajjon jól tesz-e a Ferencváros játékosainak a zuglói pályán talaja egy héttel a prágai Középeurópai Kupa döntő meccs előtt?*

AZ OLASZ FUTBALLSZÖVETSÉG BAKLÖVÉSE

kinos feltűnést keltett. Nem volt még példa arra, hogy egy európai sportszövetség *megfenyegesse* más ország *közönségét* és egyszerűen *bojkottot* mondjon ki válogatott játékosra. Elsősorban azért baklövés ez a Juventusék részéről, mert *összehasonlításokra* kényszeríti a magyar sportközönséget és akkor kiderül, hogyan jártak el egyes magyar csapatokkal szemben *Rómában* vagy *Torinóban*, milyen botrányok voltak *Bécsben*, *Prágában* és más helyeken. Nagyon sajnálatos, de tényleg úgy van, *ahol Juventusék nem tudtak győzni, ott mindenütt európai botrányok keletkeztek*. A Fe-

reneváros nem indított bojkottot *Cesarini* ellen, aki eltörte *Korányinak* a lábát, az olasz futballszövetség nem bojkottálta a bécsi Stadiont, ahol krachedlisüvegeket zúdítottak *Montira*, aki melleleg *megpofozta Sindelart*, de most haragszik a budapesti közönségre, amely megéljenzte a pályára lépő Juventusét és ha nem is némán, de türe, hogyan gúncsolnak a Juventusék hátulról, hogy rúgja hátra *Varglien Toldit* és megint mi ilyen botrányok középpontjába kerül *Monti*, a hírhedt délamerikai. Mi az olasz futballszövetség Budapestre küldött levelét pillanatszerűen *elkeseredés eredményének tartjuk* — az olasz csapatok sorjában *kiestek a Középeurópai Kupából*.

Éppen ezért a Magyar Labdarúgók Szövetsége *tapintatos* válasszal ezt a *baklövést kireparálhatja*. Ha a legfelsőbb olasz sportforum tudomást

szerez a futballszövetség sportszörületlen lépéséről, *minden bizonnyal megteszi majd a szükséges lépéseket*. Nem engedhető meg, hogy az *olasz-magyar futballbarátság felboruljon azért, mert egyes Juventus játékosok sportszerűtlenül viselkedtek, vagy azért, hogy egyes magyar játékosok bizonyos jogig átvették a Juventus stílusát*. Jól tudjuk, hogy a Magyar Labdarúgók Szövetsége is nagy súlyt helyez a barátságra, ezen a téren azonban nem lehet bizonyos határon túl és nem járulhat hozzá ahhoz, hogy a Juventusék a nekik nem tetsző magyar játékost kizárják a magyar válogatotti csapatból. Könnyen előfordulhat akkor az is, hogy a Juventusék majd minden meccsre a — *bécsi Beraneket követelik játékvezetőül...*

Pataky Károly

A magyar-csehszlovák hölgyúszó mérkőzést a csehszlovákok nyerték meg 35:28 arányban

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton és vasárnap a Nemzeti Sportuszodában rendezték *Magyarország és Csehszlovákia* válogatott hölgyúszóinak mérkőzését, valamint az országos ifjúsági bajnokságot.

Szent István napján

a délutáni pompás napsütésben az érdekeltekkel együtt *alig voltak kétszáz* az úszodában... Első nap a magyar hölgyek *15:12 arányú vezetéshoz jutottak*. A 100 méteres gyorsúszásban *Acs Ilona* 1 p 09.8 mp-vel győzött, *Sándor Éva* a harmadik helyen végzett. A 200 méteres mellúszást a csehszlovákok nyerték meg: *Karpeleszova* 3 p 12.8 mp idővel

csehszlovák rekordot javított.

Második: *Szigeti Varga Emőke* 3 p 13 mp. A 100 méteres hátúszásban *Acs Ilona* második győzelmét aratta. Ideje: 1 p 24.8 mp. *Lovász Margit* biztosította a harmadik helyet 1 p 30.2 mp idővel. A 100 méteres ifjúsági gyorsúszás bajnokságát *Elmer Rezső* (MAC) nyerte meg 1 p 02.2 mp-cel. A 200 méteres mellúszás bajnokságát a szegedi *Kiss Antal* szerezte meg 3 p 03.8 mp idővel. A 3×200 méteres ifjúsági gyorsúszó stafétában a MAC győ-

zött. Idő: 7 p 30.8 mp. Az úszóversenyek után

a Szegedi Vasutas SE 2:2 arányú eredményt ért el az Egri TE vízpóló csapatával.

A szegediek balszerencsésüknek köszönhetik, hogy nem szereztek meg a győzelmet az *I/b osztályú bajnoki mérkőzésen*.

Vasárnap folytatták a versenyt

és most már alig száz néző jelent meg a Nemzeti Sportuszodában. A 3×100 méteres vegyes stafétát a csehszlovák hölgyek nyerték meg 4 p 10.2 mp csehszlovák rekordidővel. A 100 méteres mellúszásban *Karpeleszova* ismét legyőzte *Szigeti-Vargha Emőkét*. Ideje 1 p 32 mp. A 400 méteres gyorsúszásban *Schramekova* 5 p 43.8 mp csehszlovák idő alatt végzett az első helyen *Acs Ilonával* szemben, aki 6 p 05.4 mp idővel végzett. A csehszlovákok végeredményben

35:28 arányban győztek.

Végül megtartották a *SzUE-BEAC* vízpóló bajnoki mérkőzést, amely 1:1 arányban döntetlenül végződött.

Csik meggyógyult, indult a pécsi versenyen

A PAC nyerte a Fabinyi vándordíjat

Pécs, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szent István napján több mint 3000 néző jelent meg a gyönyörű városi uszodában. A Pécsi Atlétikai Club rendezett nagyszabású úszóversenyt, amelyen

a pécsiek és a kaposváriak

a Fabinyi Tihamér-vándordíjért mérkőztek. Ezenkívül nagy esemény volt: *Londonban szerzett betegsége után először* indult *Csik Ferenc dr.*, olimpiai bajnokunk. Csik dr. meggyógyult és pécsi versenyét egyik főkészülődésének szánta a szeptemberben Budapesten sorra kerülő *Amerika-Magyarország* mérkőzésre. *Olimpiai bajnokunk könnyedén úszva* 1 p 00.8 mp időt ért el a 100 méteres gyorsúszásban. Meglepetés a pécsi *Rozgonyi* szereplése. Az alig 15 éves fiú 1 p 06 mp időt úszott. A *Fabinyi-vándordíjat* a *Pécsi Atlétikai Club* nyerte meg 31 ponttal a *Kaposvári TSE* ellen, amely 15 pontot ért el. A pécsiek *Pap és Bilics* révén, valamint a 4×200 méteres staféta *meggyőzésével* érték el *győzelmüket*.

ÖSSZEÁLLITOTTAK AZ OLASZ-MAGYAR KÖZÉPEURÓPAI KUPA TENISZ-MÉRKŐZÉS MŰSORÁT *Kedden Gábor Györgyvel, Asbóth Vidóval* mérkőzik. *Szerdán* a páros meccseket tartják meg. *A Szigeti-Dallos-párnak* a *Canapelli-Martinelli-pár* lesz az ellenfele. *A Gábor-Asbóth-pár* a *Vido-Cutcel* párral mérkőzik. *Csütörtökön* *Szigetinek Palmieri, Dallosnak Cutcel* az ellenfele. *Mind a három napon délután félbógor kezdődnek a mérkőzések* a *MAC Margitszigeti díszteniszpályáján*. A kupameccsekkel párhuzamosan ugyanakkor a *MAC-pályán* folytak a magyar nemzetközi bajnokság mérkőzései. Az olaszok részt vesznek minden számban és így különösen nagy érdeklődéssel várják *Palmieri* és *Gábor* találkozását. A női versenyeken *Németország* legjobb teniszesei szerepelnek, azonkívül a *jugoszláv* női ranglista első két helyezettje is *starthoz áll*. *Ellenük Somogyi Klári, Körmecey Zsuzsi, Paksyné* és a többiek *veszik fel a versenyt*.

Az *Ujpesti Török SE* harmincéves jubileuma. Vasárnap délelőtt jubileumi közgyűlésen ünnepelte *Ujpest* városa népszerű egyesületét. *Pohl Sándor dr.* polgármester a város nevében ezüst emlékerlegyet adott át a jubiláló egyesület vezetőjének.

TEKÉZŐ-VILÁGREKORD BUDAPESTEN. Az *Előre* *Tekéző Egylet* megnyerte *Magyarország* *tekéző* bajnokságát, miután legyőzte a *Ceglédi MOVE* csapatát. Az *Előre* *561* *jaatlagot* ért el, ami *világrekord*.

ALBUMOK és könyvtári könyvek
bekötése legelőnyösebben
Intézetek **bizalmas** természetű okmányainak és üzleti könyveinek az intézet helyiségeiben való bekötését is vállalom!
Radó Olga könyvkötészet,
V., Szent István körút 10. sz. I. emelet. Telefon: 121-531

Vihar egy megadott és visszavont gól körül

Ujpest—Phöbus 2:0 (2:0)

Berlini uccai sporttelep. — 2000 néző. — Játékvezető: Biró Sándor. A futballszezon úgynevezett őszi premierjén megdöbbentően kevés néző jelent meg az újpesti Phöbus-pályán, ahol a két rivális, az Ujpest és a Phöbus mérkőzött a bajnoki pontokért. Mingyárt az elején látni lehetett, hogy a szezon most kezdődött meg, mert igen sok hiba csúszott a játékba mindkét oldalról. A mérleget az billentette az Ujpest javára, hogy a lila-fehérek jobb erőben voltak, min a kék-sárgák. Ennek megfelelően az újpesti támadások erőteljesebbek voltak, mint a Phöbusé.

Szeder pompás beadásából egymásután keletkeztek a gólhelyzetek

a Phöbus kapuja előtt, de Zsengellér vagy elvétette a labdát, vagy pedig mellé célozott. A 8. percben Zsengellér lövését Csikós kapus kiejtette a labdát

a kapufa tartóztatta fel. A 11. percben kapu előtti kavargás keletkezett a Phöbus kapuja előtt, Kállai lövésénél Csikós kiejtette a labdát, amelyet aztán

Zsengellér bekotort a hálóba.

Az 1:0-ás vezetés után további újpesti támadások következtek és a Phöbus-hívek megdermedve nézték, hogy Szilágyi, az egyik hátvéd, milyen rossz formában van. Az ő oldalán keletkezett a legtöbb újpesti támadás, mert Weber most is keményen tudott ellenállni. Szirmai szép kiadásával Béki lefutott, de a beadást Turai gyengén küldte előre. Nemsokára ezután Solti átadásából Béki gólhelyzetbe került, de helyette Szalai adta hátra a labdát, amelyből majdnem öngól lett. P. Szabó beadását Szikár a kapusba lölte.

A 24. percben következett a szezon első botrányos jelenete egy elnézés folytán, amely azonban végeredményben az igazságnak megfelelően végződött. Szücs túlerélyesen vette el a labdát Szirmaiától, aki elterült a földön és máris hosszú labdával szöktette a lesen levő Szedert. A határbíró zászlójával jelezte a lesállást, a játékvezető azonban ezt nem vette észre, Szeder és Zsengellér összejátszottak és végül Zsengellér a kapu közelébe érve, könnyűszerrel vághatta a labdát a hálóba. A Phöbus játékosai azonban nem hagyták annyiban a dolgot, Turai II. fennhangon követelte a játékvezetőtől, hogy hallgassa meg a határbíróját is. Lökdösés, vita keletkezett a pályán s megjelent a Játéktér közepén Barna Sándor, a Phöbus ügyvezető elnöke és Langfelder Ferenc, az Ujpest igazgatója is. A hercehurcának az lett a vége, hogy Biró Sándor játékvezető átment a másik oldalra Classen határbíróhoz és megkérdezte az esetre vonatkozóan. A nézőtérrel csak azt lehetett látni, hogy a Phöbus játékosai most örülni kezdtek, viszont az újpestiek lettek dühösek. Három percig tartott a közjáték, utána Biró Sándor megsemmisítette a gólt és szabadrugást ítél a lesállás miatt.

Az újpesti támadások továbbtartottak és a 32. percben Szeder beadását Zsengellér Vincéhez továbbította, aki a kifutó kapus mellett megszerezte a most már érvényes második gólt. 2:0. A Phöbus ellenostrománál sokat ügyetlenkedett a csatársoruk, kornert is szereztek, azonban mégsem tudtak gólt szerezni. Az utolsó

percekben Solti ügyesen átadta a labdát Békinék, aki elött

tisztán állott az út az újpesti kapu felé, mert Joós és Futó, a két újpesti hátvéd összeütköztek. Béki azonban anélkül, hogy ellentét lett volna a közelében, olyan gyengén gurította a

labdát, hogy azt Sziklai kapus könnyűszerrel tudta birtokába venni.

Szünetben A Reggel munkatársa megkérdezte a játékvezetőt az incidensről. Biró Sándor ezeket mondotta:

— Szemembe sütött a nap, nem láttam a lesállást és nem vettem észre, hogy a határbíró intetet. Amikor a gólról vonatkozóan kétségek merültek fel, megkérdeztem a határbírót és természetesen megsemmisítettem a gólt, mert ezáltal a tárgyi igazságnak tettem eleget.

Classen játékvezető így nyilatkozott:

— Tisztán láttam, hogy Szeder több méterrel volt a hátvédek mögött és ezért zászlómmal jeleztem a lest.

A második félidőben mingyárt az első percben majdnem gólt ért el az Ujpest, majd a 8. percben Zsengellér lövését Csikós védte. A túlerélyesen játszó

Szücs fejberúgta Turai II-t,

akit emiatt pár percig a pálya szélén ápoltak. Eldurult a mérkőzés. Közben Béki beadását P. Szabó kapu fölé lölte. Zsengellér véletlenül összeütközött Titkos II-vel, aki elterült. Aztán Csikóst terítették le. Pár perc múlva

Kállai rosszul lett a nagy melegtől, elájult és úgy locsolták fel.

Végül Gombkötőt rúgták meg. Nem volt lélekemelő látvány, hogy az újpesti mentőknek többször be kellett szaladni a pályára a játékosok talpraállítására. Az utolsó percekben Szirmai a tizenhatos vonalról kapu fölé lötte a labdát. Az Ujpest tehát 2:0 (2:0) arányban megnyerte a mérkőzést. Langfelder Ferenc, az Ujpest igazgatója azt mondotta, hogy kezdetnek ez is elég volt. Hoffmann Sándor, a Phöbus intézője viszont kijelentette, hogy az Ujpest a győzelmet megérdemelte.

A győztes csapatban Szalai, Futó, Szeder és Zsengellér volt a legjobb. A veszteseknél Weber, Titkos II, Turai II és Solti emelkedett ki. Biró Sándor egyetlen hibája volt, amikor a lest nem vette észre és ebből kifolyóan aztán meg kellett semmisítenie a megítelt gólt.

Salgótarjából jelenti A Reggel kiküldött tudósítója:

A Hungária szép játékkal 3:2 (2:0) arányban győzött az SSE ellen

Salgótarján, augusztus 21.

A Hungária vasárnap délelőtt autón érkezett Salgótarjába. Nagy érdeklődéssel vették körül a budapesti futballistákat. A legnagyobb ostromnak Turán, a fiatal budapesti játékos volt kitéve, aki ugyanis pár héttel ezelőtt még Salgótarjában szerepelt. A salgótarjáni pálya vadregényes. Fenyves erdő közepén a völgyben fekszik. Fenyőfák a pályán...

4000 néző övezte körül a játéktér,

amikor a pályára lépett a Hungária. A játékosokat megtapsolták. Mind a két csapat az ismert összeállításban szerepelt. A Hungáriában tehát

újra csatásorba állt Müller és Dudás, Sas azonban hiányzott.

A pálya közepén kis ünnepség volt; a két csapat vezetői kölcsönösen üdvözölték egymást, azután Ujvári játékvezető sipjelére megkezdődött a mérkőzés. A pontos passzok felőrölték a salgótarjáni védelmet és

a 10. percben Vermes a könnyelmű Sümegettől elvette a labdát és egyéni akcióból megszerezte a Hungária vezető gólját.

Szépén játszott a Hungária. Kardos fordulattal elért lövése a salgótarjániakat is lázba hozta. Később Kovács bombalövését a Hungária kapusa csak bravúrral tudta elhárítani. Mingyárt ezután

Márkus megszerezte a labdát és belőtte a Hungária kapujába. A kiegyenlítő gólt azonban a játékvezető tévesen megsemmisítette. Erre parázs tüntetés keletkezett. Ujvári játékvezető bevonult az öltözőbe és csak

akkor folytatta a meccset. — 3 perc múlva — amikor a közönség szidalmazása abbamaradt.

Nagy izgalom között folytatták a küzdelmet és a 45. percben Kardos becsapta az egész salgótarjáni védelmet és

remek gólt lőtt. 2:0.

A második félidőben Kisutcki kétszer is tiszta helyzetben hibázott. A 22. percben Titkos beadását

Kardos fejével Vermes elé továbbította, akinek lövése nem tévesztett célt.

Még ebben a percben Kőszegi bombalövésével 3:1-re javította az eredményt. A kö-

Két mérkőzés a Latorca uccában:

Jól kezdődött, tragikusan végződött a ZSE bemutatkozása

Izgalommal tarkított mérkőzésen győzött az Elektromos

(A Reggel tudósítójától.) Telt ház az Elektromos latorcaucai pályáján! A hosszú holtsezon alaposan «kiéheztette» a futballdrukkereket. Az érdeklődés egyébként is indokolt. Két bajnoki mérkőzést is láthat a közönség, köztük az újonc ZSE bemutatkozásával.

Szürketaxi—ZSE 9:1 (3:1)

Az első gólt a ZSE rúgja! A 8. percben Gárdos kicszelezi a Szürketaxi védelmét s a hálóba rúgja a labdát. 1:0-ra vezet a

Zugló! Az újdonsült nemzeti liga csapat tagjai örömmel össze-vissza esőköljék egymást. Nagyon örülnek a szép bemutatkozásnak! Pedig, ha tudnák, mi következik ezután... A zuglóiak ezután már teljesen jelentéktelen meccset játszanak. A 26. percben Hódi az üres kapuba rúgja a labdát (1:1), két perc múlva Kiszely megszerezzi a vezetést is (2:1). A 41. percben ismét Kiszely eredményes (3:1).

Szünet után a taxisok «lerobogják» gyenge ellenfelüket. Az 5. percben Várdi beadását Serfőző befejezi (4:1), a 12.

percben Kiszely lö gólt (5:1). Majd Hódi fejesgólja következik (6:1). A 31. percben Takács I. lö gólt (7:1), a 32. percben pedig Hódi (8:1). A zuglói játékosok alig állnak a lábukon, de a taxisok is fáradtak már, lábukban érzik még a hollandiai túrát. A 43. percben Serfőző és Hódi egyesült erővel megszerzi a kilencedik gólt is (9:1).

A mérkőzést Hertzka Pál vezette nagy körültekintéssel.

Elektromos—Szeged 3:2 (3:0)

A Szegedben játszik Szojka is. Újonnan szerződötött játékos is van a szegedieknek Kovács és Lukács személyében. A vadonatúj dresszben játszó Elektromosban újonc a jobbszélső, Rozsáli.

A játék első eseménye a 7. percben: a labda felmondja a szolgálatot! Hoznak egy újat, de a játékosok nem fogadják el, mert túlnéhez. Végre két perc szünet után megfelelő labdával folytatják a mérkőzést. Kemény, jóiramu játék folyik. A 16. percben az Elektromos szerzi meg a vezetést Buzási lövéséből. 1:0. Tíz perc múlva születik meg az Elektromos második gólja: Buzási beadását Törös a kapufának fejeli, onnan a hálóba pattan a labda. 2:0. Két perc múlva Szojka a 16 oson belül «elhúzza» Rozsáli lábát: 11-es! Pázmány értékesíti. 3:0.

Szünet után az Elektromos túlsokáig várta magára. Emiatt Rubint játékvezető és a Szeged vezetője között kisebb nézeteltérés támad. Végre több mint húsz perc szünet után megkezdődik a második félidő. Szegedi góllal! Az 1. percben Harangozó az üres kapuba rúgja a labdát. 3:1. A Szent Istváura felrándult szegedi drukkereknek most megjön a hangjuk: erősen bíztatják csapatukat. Meg is van az eredménye. Az 5. percben Nagy sarokrugásából Baróti a hálóba fejeli a labdát. 3:2. Izzóvá válik a hangulat. Az egyik szegedi támadás után Szabados játékvető az állóhely oldal felől fejt fogva beront a játékvezetőhöz és mutatja, hogy kövel megdobták. Rendőrök vonulnak fel a játéktér szélén, majd nagy izgalomban folytatják a játékot. Kisebbség nagyobb összecsapások tartják most a mérkőzést. Élénk szegedi támadások közben ér véget a játék.

Kispest--Bocskai 3:1 (1:1)

Debrecen, augusztus 21.

(A Reggel tudósítójától.) Nemzeti labdarúgó bajnoki mérkőzés. Biró: Klein Árpád. Nagyerdei pálya, 2000 néző.

A 28. percben Déri átadásából Nemes volt eredményes (1:0). A Bocskay veszélyesen támadott, de csak a 43. percben sikerült szépen átne az eredményen, amikor Markos átadásából Orosz a kapuba fejelte a labdát (1:1). A második félidő a Bocskay támadásaival indult. A Kispest egészen térfelére szorult és csak sorvénys lövővel próbálta kísérletezni, amelyek azonban sikerrel jártak, mert a 20. percben Déri (2:1), a 39. percben pedig Nemes rúgott gólt (3:1).

Budafok—Nemzeti 1:1 (1:1)

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti technikásabb játékát a Budafok lelkes és lendületes játékkal egyensúlyozta ki. A 23. percben a labda Szebehelyi lábáról Pálya elé pattant, aki a kifutó Vági mellett kapuba lötte (0:1). A 35. percben azonban Flóra kézzel lökte Szegedit a 16-oson belül: a bíró 11-est ítél, amit Kovács I. belőtt (1:1).

A második félidő elején inkább Budafok támadott, ezután a Nemzeti csatársora vezetett formás támadásokat. Az utolsó tíz percben inkább Budafok volt a kezdeményező fél.

Ausztrália 5:0-ra verte Németországot Davis Cup-ban

Boston, augusztus 21.

Az utolsó mérkőzéseken Ausztrália folytatta előnyomulását. Guist 6:1, 6:0, 8:6 arányban győzött Henkel ellen. Bronwich 6:3, 6:2, 6:1 arányban verte Metaxát. Ausztrália teniszesei tehát 5:0 arányban nyertek.

HYPEROL
szájvíztabletta ideális száj- és torokfertőtlenítő

Az amerikai „csodaatléták” Budapesten is diadalmaskodtak

(A Reggel tudósítójától.) Az európai körúton járó amerikai atléták vendégszereplése ünnepe volt a magyar atlétikának is. A BSZKRt sportucai pályájának nézőterén külön tribünöket emeltek, amelyeket a közönség zsúfolásig meg is töltött. Körülbelül

ötezer ember nézte végig az amerikai csodaatléták és a legjobb magyar atléták versenyt.

Remek fiúk ezek az amerikaiak! Kezde a néger Watsonnal, aki nemcsak távolugrásban, hanem dobószámokban, a súlydobásban és a diszkoszvetésben is megállja a helyét. Olyan kitűnő néger súlydobóról, mint ő, még nem is hallottunk...

Nagyon ünnepelték Ellerbee-t is.

Meglehetősen csúnyán fut, feltűnően lassú a startja. Gyenes az első métereken sokkal gyorsabb volt nála, de a táv második felében a néger kitűnő karmunkájával felnyomult az első helyre. Verseny után beszélünk vele. Erőltén startjából kérdeztük:

— Legutóbbi versenyemen meghúzódtam a bal combom, ezért megy most rosszabbul.

Az amerikai atlétacsapat sztárja, Wolcott, a gátfutó. Valóságos álsiklik a gátak fölött. Kedves ember. A verseny után a magyar gátfutókat taníttatta. A másik sztár Warmedam,

a világ jelenlegi legjobb rúdugrója.

427 cm-t ugrott, de nem sok hiányzott a 437-hez sem. Az apró, vékonytermetű Howells csak kemény küzdelem után győzött 400 méteren az élete legjobb idejét futó Görkői ellen. Beetham is erősen megdolgozott a 800-as győzelemért.

Parázs izgalom előzte meg az 5000 métert.

A közönség kórusban követelte Szabó indulását,

akinek a startját a szövetség nem akarta engedélyezni. Már-már nagyobb botrányt kellett tartani, amikor a versenyintéző, Tatár István, megkérdezte a versenyzőket, hogy belegegyeznek-e Szabó indulásába. A résztvevők — az egyetlen Simon kivételével — igennel válaszoltak és így Szabó Miklós is starthoz állt. Szabó Miklós az első pillanattól kezdve hatalmas iramot diktált, az amerikai Rice teljesen leszakadt és csak a két

magyar, Simon és Csaplár követte a magyar bajnokot. 3300 méternél sajnálatos

baleset érte Szabó Miklóst,

aki rálépett a versenypályát szegélyező körre, kivágódott a salakról, megrándult a lába és nem is tudta tovább folytatni a versenyt. Közben az amerikai felzárkózott a két magyarhoz s a végén sikerült is a maga javára eldöntenie a küzdelmet.

Részletes eredmények:

100 m-es síkfutás. 1. Ellerbee (USA) 10.6 mp, 2. Gyenes (MAC) 10.9 mp, 3. Minai (MAC) 11 mp. Az első start nem sikerült. A második start jó, Gyenes ugrik az élre, 30 méterig vezet, de Ellerbee beéri, könnyedén hagyja ott a mezőnyt és 6 méterrel megnyeri a versenyt.

110 m-es gátfutás. 1. Wolcott (USA) 14.5 mp, 2. Szabó E. (MAC) 15.7 mp, 3. Jávor (BSZKRt) 15.8 mp.

Súlylökés. 1. Watson (USA) 15 m 50 cm, 2. Darányi dr. (MAC) 15 m 07 cm, 3. Rákhely (ARAK) 13 m 81 cm.

400 m-es síkfutás. 1. Howells (USA) 47.8 mp, 2. Görkői (BBTE) 48.2 mp, 3. Vadas (MAC) 48.6 mp.

1500 m-es síkfutás: 1. Iglói (MAC) 3 p 57.3 mp, 2. Hires (UTE) 3 p 59.6 mp, 3. Prohászka (MTK) 4 p 08 mp. Ebben a számban amerikai nem indult. Iglói végig vezetve könnyen nyert.

400 m-es gátfutás. 1. Patterson (USA) 52.8 mp, 2. Polgár (BBTE) 56.4 mp, 3. Kohári 56.5 mp. Az amerikai a belső pályán indul, gyönyörűen veszi a gátakat és könnyen győz. A másodiknak beérkező dr. Héjjást szabálytalan gátvétel miatt diszkvalifikálták.

Távolugrás. 1. Watson (USA) 748 cm, 2. Koltai (BBTE) 731 cm, 3. Vermes (BBTE) 720 cm.

200 m-es síkfutás. 1. Ellerbee (USA) 21.7 mp, 2. Gyenes (MAC) 22.2 mp, 3. Rády (MAC) 22.8 mp. Ismét könnyű amerikai győzelem.

Rúdugrásban Warmedam (USA) 4 m 27 cm. Az amerikai egyedül indult, mivel Zsuffka kézsérülés miatt visszalépett.

800 m-es síkfutásban. 1. Beetham (USA) 1 p 54.2 mp, 2. Temesváry (BBTE) 1 p 54.6 mp, 3. Harsányi (BBTE) 1 p 54.7 mp.

Diszkoszvetés. 1. Kulitzky (BBTE) 47 m 54 cm, 2. Remetz 46 m 65 cm, 3. Józsa dr. (PEAC) 45 m 03 cm. Az amerikai Watson az elődöntőben kiesett.

5000 méteres futás. 1. Rice (USA) 14 p 52.2 mp, 2. Simon (BSZKRt) 14 p 52.4 mp, 3. Csaplár (MAC) 14 p 56.6 mp. Szabó feladta.

Az amerikai úszók csak 38-36 arányban tudtak győzni az európai úszók ellen a berlini kétnapos viadalon. Első nap 24-18 arányban vezettek. A 4x100 méteres amerikai gyorsúszó staféta 3 p 59.2 mp-cel világrekordot javított. Vasárnap zuhogó esőben tartották meg a viadalt. A 4x200-as stafétát az amerikaiak nyerték.

Döntetlenül végződött Eger és Szeged között a vízpolómérkőzés. Szegedről jelentő A Reggel tudósítója: Ezertőnyi közönség előtt a MOVE Egri SE és a Szegedi Úszó Egyesület vízpoló bajnoki mérkőzése 2:2 arányban végződött. Az eredmény a szegediekre hízelgő, mert Szaniszló, Pleplár és Batty nem játszott. A három szegedi játékost ugyanis a MUSZ felfüggesztette.

Szent István-díj: I. Hős, II. Dugó, III. Bernadotte

Elnöki díj: Szántás, Arizona

Részletes eredmények:

I. Szombat:

I. Nyergetlen kétévesek versenye. 3000 P. 1000 m. 1. Szeganyember (2) Weissbach, 2. Mutasd meg (6), 3. Szajka (p). Fm.: Orjoi (4-ik), ezüst-rosa, Eoljáró, Lucifer, Szives, 1 h., 2 h. Tot.: 10:31, 12, 17, 12. Befutó: 10:160.

II. Gátforsvony-handicap. 3000 P. 2400 m. 1. Ildor (2½) Stecák, 2. Faun (3), 3. Csilla (10). Fm.: Arisztid (4-ik), Ariane, Mese, Szél, Ötnegyedh, 2 h. Tot.: 10:27, 16, 18, 34. Befutó: 10:147.

III. Gyáli handicap. 4000 P. 1600 m. 1. Lilla (6) Pfendler, 2. Lator (12), 3. Nepia (4). Fm.: Búvár (4-ik), Medina, Mayerling, Nowhere, Dankó Pista, Cavaliero, Ereszd el, Film, Varulj, Goliert, Rakoncátlan, Fejh., fejh. Tot.: 10:20, 83, 47, 20. Befutó: I—II. 10:1068, I—III. 10:591.

IV. Szent István díj. 24.000 P. 1800 m. 1. Hős (2) Teitschik, 2. Dugó (5), 3. Bernadotte (2). Fm.: Nordwind (4-ik), Gyöngy (5-ik), Diktator, Top-Hat, Aszfaltbetyár, Seregély, Jonathan, Karvaly, Drusza, Sydney, ¾ h., önegyedh, nyakh., ¾ h. Tot.: 10:32, 16, 27, 15. Befutó: I—II. 10:144, I—III. 10:59. Drusza, majd Top-Hat jár az élen, Hős, Bernadotte van mögöttük, a mezőny végén Aszfaltbetyár, Karvaly, Seregély helyezkednek el. Az egyenes elején Top-Hat elütök és Hős kerül az élre, előnyét a távnál már több mint 2 hossznyira növeli, táv után kívül Dugó, belül Bernadotte támad, de a könnyűen nyert Hősre egyik sem veszélyes. Esztleges osztalékok: 32 Bernadotte, 50 Gyöngy, 112 Seregély, 115 Dugó, 162 Aszfaltbetyár, 176 Nordwind és Diktator, 231 Sydney, 242 Karvaly, 413 Jonathan, 417 Top-Hat, 708 Drusza.

V. Szigetmonostori díj. 3000 P. 1200 m. 1. Uzo-lin (4) Csaplár, 2. Credo (1¼), 3. Tiok (2½). Fm.: Arusha (4-ik), Primás, Fariandole, Desperado, ¾ h., ¾ h. Tot.: 10:34, 12, 12, 12. Befutó: 10:79.

VI. Kétévesek handicapja. 2500 P. 1000 m. 1. Paltogó (3) Schejbal, 2. Sandstorm (2½), 3. Jól van (6). Fm.: Fricassée (4-ik), Wadelai, Ekszerdoboz, Nastja, Arcadius, Fanny Elssler, Happy Boy, Hárfá, Nyakh., 1½ h. Tot.: 10:41, 16, 14, 24. Befutó: I—II. 10:79, I—III. 10:261.

VII. Handicap. 2500 P. 1200 m. 1. Rojtos (3) Csuta, 2. Szeffő (4), 3. San Francisco (3). Fm.: Signorina (4-ik), Kékes II., Napnyugta, Cifra, Cipó, Aratás, Rummy, Aviso, Ave Caesar, Padisah, Nyakh., 2½ h. Tot.: 10:59, 21, 24, 21. Befutó: I—II. 10:224, I—III. 10:186.

II. Vasárnap:

I. Istvántelki díj. 3000 P. 1800 m. 1. Vinkó H. (5/16) Weissbach és Sokrates (5) Teitschik holtversenyben, 3. Ostoros. Fm.: Kopia, Szepes, Csaba, Holtv., 5 h. Tot.: 10:16—10:43. 12, 22. Befutó: Vinkó H.—Sokrates 10:24, Sokrates—Vinkó H. 10:100.

II. Kétévesek versenye. 3000 P. 1200 m. 1. Muzsika (1½) Teitschik, 2. Gladiator (1½), 3. Nemes. Fm.: Ezredes, Reszes, 2½ h., nyakh. Tot.: 10:25, 11, 11. Befutó: 10:52.

III. Kétévesek augusztusi nagy handicapja. 4000 P. 1100 m. 1. Pucur (p) Klimesha A., 2. Bagnour (5), 3. Bandita (6). Fm.: Erzesbankó (4-ik), Sanblac (5-ik), Canio, Sacrilege, Tigar, 1¼ h., nyakh., 2½ h. Tot.: 10:19, 12, 18, 18. Befutó: 10:91.

IV. Elnöki díj 6000 P. 3200 m. 1. Szántás (6/16) Klimesha A., 2. Arizona (3), 3. Skytha (3). Fm.: Bitang (4-ik), Föhn (5-ik), Dankó Pista, ¾ h., ¾ h., fejh. Tot.: 10:15, 13, 19. Befutó: 10:47. Bitang (Szántás vezetője), Arizona, Szántás járnak az élen. Skytha az utolsó helyen fekszik. Az egyenes közepén Arizona kerül az élre, de a táv előtt már Szántás nyomul fel és mint könnyű nyert közlekedik a cél felé. (Alcazar leszállt és ezért maradt távol).

V. Handicap. 2500 P. 2400 m. 1. Vizta (p) Pfendler, 2. Corsica (4), 3. Dobos (4). Fm.: Moulin Rouge, Gellért, Huascar, Irun, Dolova, Salome, 2½ h., 2½ h. Tot.: 10:21, 12, 17, 14. Befutó: I—II. 10:62, I—III. 10:38.

VI. Kétévesek előadó handicapja. 1500 P. 900 m. 1. Szalmaszál (2) Teitschik, 2. Cuba (10), 3. Svihák (5). Fm.: Elmára, Libia, Hajra, Bogaras, Bajusz, Vászárfa, Kigyó, Csermoke, 1 h., 1½ h. Tot.: 10:21, 13, 37, 30. Befutó: I—II. 10:161, I—III. 10:116.

VII. Handicap. 2000 P. 1100 m. 1. Tisano (10) Alt, 2. Hindu (8), 3. Hedie (2½). Fm.: Pitypaty, Nóra, Agrippina, Minek?, Fergesz, Gratia, Babvirág, Pir, Brezova, Albusz, Signorina, Indiana, Ravasz, Széltoló, Dráma, Fejh., fejh. Tot.: 10:52, 43, 47, 19. Befutó: I—II. 10:2092, I—III. 10:397.

GYÖNGY LAJOS fogadási irodája

VI, Andrássy út 45. szám. Telefon: 126-335, 114-172.

Fiókirodák: II., Margit körút 5/b. Tel. 161-255. Debrecen, Ferenc József út 11. Tel. 10-10. Győr, Or. Tisza István tér 7. szám. Siófok, Fürdőtelep, „Souvenir”-bolt

Óriási közönség nézte végig a Szent István-díjat, amelyet Hős könnyen nyert

(A Reggel tudósítójától.) Az egész világon nagy konjunkcióra van a loverszenyeknek. Az angol derbit az idén rossz időben 600.000 ember nézte végig, a párizsi Grand Prixnek félmillió nézője volt. Ez a loverszenykonjúktúra most Szent István napján érkezett hozzánk is,

22.000 nézője volt az idei Szent István-díjnak.

Rekord-közönség. Ennyien még nem voltak a pesti versenypályán. Az első Király-díj a Millenium évében járt közel e nagy számhoz.

A 49-ik Szent István-díj egyszerű polgári külsőségek közt zajlott le, a díjalapító Batthyány Elemér öltözködési kódexéhez már senki nem ragaszkodott. Egyetlen cylinder sem élenkítette a gypet, a lovaregyleti szakaszon is nyári ruhák felhár porcellánadrágok, könnyű nyári toalettek alkalmazkodtak a nyárvégi díjhoz, amelynek napsis jellege főképpen a III-ik helyen domborodott ki, ahol 13 ezer ember gyönyörködött a nagy Széchenyi III esztendőskötésében.

A kormányzó úr felesége társaságában nézte végig a versenyeket és bár már éjjel útrakeltek — csak az utolsó futam előtt távoztak. Itt voltak az udvari páholyban József főhercegek is. Bizony azóta ötven esztendő telt el, hogy a fiatal József Ágost főherceg mint ulánushadnagy végignézte az első Szent István-díjat.

A 24.000 pengős díjban a pesti gyp régi futatói, a herceg Fesetics színek, a piros-fehérszögélyes Drécher-színek nem sok vizet zavartak. A félelmes osztrák Bernadotte újra kísérte, de Horváth Ernő lova: Hős az egyenes elején úgy alszaladt, hogy már egy ló sem tudott közelébe férkőzni. Az Issekutz-színeket hordozó Dugó az utolsó métereken üldözöbe vette, de úgy Dugó, mint a kissé talán későn támadó Bernadotte csak a helyeken osztozkodtak.

A rendkívül sikerült versenynapon 320.000 pengő volt a totalizátóforgalom. Ez is rekordszám.

Botos nyerte a Preis von Münchent A vasárnapi bécsi versenyek részletes eredménye:

I. Preis von Wr. Neustadt. 2250 RM. 900 m. 1. Otokar (5) Göbl, 2. L. Ernesou (3). Fm.: Prossnitz, Degen, Die Graf, Sarit. Tot.: 10:70, 29, 37.

II. Preis vom Belvedere, Jagdrennen.

III. Preis von Sievering. (Handicap.) 2250 RM. 1600 m. 1. Ultimo (4) Vadas, 2. Csakchick (3), 3. Zibebe (7/16). Fm.: Xandamour, Reichsherald, Männeken, Kalugyer. Tot.: 10:53, 18, 18, 13.

IV. Preis von München. 3000 RM. 2400 m. 1. Botos (3/16) Hessler. Fm.: Lampadius. Tot.: 10:11.

V. Preis von Baden. (Handicap.) 2050 RM. 1800 m. 1. Granat, Takács I., 2. Pandur II., 3. Letzter Laudon. Fm.: Bodensee, Orantó Bal, Helios, Haras, Horace. Tot.: 10:25, 16, 20, 25.

VI. Kaiserbrunn-Jagdrennen. 2050 RM. 3700 m. 1. Mademoiselle Delri (4/16) Hagelin hól., 2. Quaterno (5). Fm.: Rosen, Blume, Charley B. Tot.: 10:11, 13, 25.

VII. Preis von Grinzing. (Handicap.) 1750 RM. 1000 m. 1. Cartabelle (1½) Vrabcl, 2. Mandaripé (2½), 3. Nikolaus (6). Fm.: Florida, Carmen, Chance, Tallman, Merise II., Kinonix. Tot.: 10:23, 14, 19, 47.

VIII. Preis von Braunau. 800 RM. 1800 m. 1. Caracalla (9/16) Schmidt, 2. Kid (2½), 3. Queen (4). Fm.: Rex, Chery-Élip, Chippy, Savannah, Evian, Komtur. Tot.: 10:13, 11, 11, 11.

A REGGEL

MEGJELENIK MINDEN HETPON

Felölős szerkesztő: LAZAR MIKLÓS

Szerkesztő: EGYED ZOLTAN

Felölős kiadó: SZEPESI JENO igazgató

Kiadótulajdonos:

LAZAR MIKLÓS, A REGGEL LAPKIADÓ RT.É

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS

UTAZÁSI IRODA:

VI. ANDRÁSSY UT 45 (MUSSOLINI TER)

TELEFON: 129-554 ÉS 129-555

ELŐFIZETÉS FELELVRE: P 2.50

VASÁRNAP DELUTAN 8 ORÁTOL NYOMDAI

SZERKESZTŐSEG: VII. MIKSA UCCA 4

TELEFON: 146-296, 140-708.

INTERURBAN 842-978 SPORT SZERK 133-365

KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA

Ismét a Pannónia nyolcása az élen!

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Evezős Szövetség szombat és vasárnap rendezte Magyarországon evezősbajnokságait nagy sikerrel.

Eredmények:

Kormányos négyesben: bajnok Pannónia EC (Szabó, Szendei, Kaposi, Ballya dr. — Zimonyi kormányos) 7 p 17.7 mp, 2. Újpesti EE 7 p 18 mp, 3. Hungária EE 4 hosszal.

Kétéves kormányos: Bajnok: Pannónia EC (Györfi, Gyurkóci, Zimonyi kormányos) 8 p 49.7 mp, 2. Hungária EE 9 p 06.9 mp. A Pannónia végig vezetve biztosan győzött.

Egyesben bajnok: Kiss János (MAC) 8 p 16.5 mp, 2. Bánhidi (Neptun EE) 8 p 23.4 mp, 3. Máté (BSZKRt) 8 p 30 mp.

Kormányos nélküli négyesben bajnok: Hungária EE (Mihó, Inotal, Györi, Czike) 7 p 05 mp, 2. Pannónia EC 7 p 06 mp.

Magyarország kormányos nélküli kétéves bajnoksága: 1. Hungária (Györi—Mamusich) 8 p 15.3 mp, 2. Pannónia 8 p 21 mp.

Magyarország kettős párevezős bajnoksága: Nemzeti HE (Goszlett—Bánhidy) 7 p 34 mp, 2. Budapest EC 7 p 45.4 mp, 3. Sirály EE.

Magyarország nyolcevezős bajnoksága: 1. Pannónia EC (Lucay, Szabados, Ka-

posi, Bartók, Alapi, Szendey, Szabó, Ballya v. e. és Kereszty kormányos) 6 p 22 mp, 2. Hungária EE 6 p 25 mp, 3. Újpesti EE 6 p 28 mp.

Ökölvívóink súlyos veresége Olaszországban

Trieszt, augusztus 21.

A magyar ökölvívócsapat Szent István napján este az olasz válogatott csapattól 12:4 arányú vereséget szenvedett.

A magyar ökölvívók közül csak Frigyes (pehely) és Szigeti (közép) győzött.

Az olasz csapat felállítása a következő volt:

Nardocchia, Serpo, Mangiorato, Peiro, Binazzi, Serro, Forrari és Lazzari.

A magyar csapat: Enckes II., Podány, Frigyes, Szabó, Bene, Szigeti, Simó és Nagy.

A magyar csapat vezetői a pontozóbírák részrehajlásával okolják a nagyarányú vereséget.

Magyar Lovaregylet augusztus 27, 28-án délután 3 órakor versenyt tart.